

BIBLIOTECA PENTRU TOȚI

HERMANN SUDERMANN

IOAN BOTEZATORUL

TRAGEDIE IN 5 ACTE ȘI UN PRELUDIU

Traducere
de

IL. CHENDI și C. SANDU

G. C. Sandu

BUCUREȘTI

Editura Librăriei **LEON ALCALAY**
Calea Victoriei, No. 37

PREFAȚA

Această importantă lucrare dramatică a poetului german H. Sudermann, a fost tradusă de noi — ca și „Ziua Invierii“ de Ibsen — la 1900 și apare acum în ediția a doua. Scopul traducerilor noastre era exclusiv răspândirea operelor străine mai de seamă și socotim că în special prin aceasta din urmă, adăogăm o bucată aleasă la șirul de tălmăciri ce s'au dat la iveală în timpul din urmă.

Traducătorii.

PERSOANELE

Irod Antipa, *Teatrarhul din Galilea.*

Irodiada.

Salomia, *fica ei.*

Vitellius, *Legat din Siria.*

Marcellus, *însoțitorul lui.*

Merocles, *oratorul*

Gabalos, *Sirianul dela curtea lui Irod Antipa*

Isabab, *levit.*

Ioan, *numit botezătorul.*

Iosafat

Matei } *ucenicii lui.*

Amaria }

Manase }

Iael, *soția lui Iosafat.*

Doi copii ai lor.

Hadidja, *servitoare la palat.*

Miriam { *tovarășe de joc*

Abi { *ale Salomiei*

Mecha }

Bărbați și femei din Ierusalim. Pelerini, ostași romani. Servitori și servitoare din palat.

Acțiunea se petrece în anul al 29-lea după Christos.

LOCUL ACȚIUNII :

Preludiul în regiunea pustie și pietroasă din apropierea Ierusalimului. Actul întâi, al doilea și al treilea în Ierusalim. Actul al patrulea și al cincilea în Galilea.

Mesulement, *o cerșetoare.*

Amasai } *farisei.*

Iorab }

Eliachim { *celățeni din*

Pasur { *Ierusalim*

Hachmoni }

Simion, *Galileanul.*

Întâiul Galilean.

Al doilea Galilean.

Un paralic.

Întâiul preot.

Al doilea preot.

Un cetățean din Ierusalim.

Căpitanul *ostașilor romani.*

Întâiul

Al doilea } *ostaș roman*

Al treilea }

Prefectul palatului.

Temnicerul.

PRELUDIU

Regiune pustie și pietroasă în apropierea Ierusalimului. — Noapte. — Printre norii sdrențuiți străbate lumina palidă a lunii.—In depărtare, la orizont, se vede flacăra de pe marele jertfelnic

SCENA I-a

(In fund cete de figuri întunecate vin din dreapta scenei și dispar în stânga) Hadidja. Miriam (venind înaintea scenei).

Miriam

Hadidja, mă tem.

Hadidja

Vino!

Miriam

Mi-e teamă. Nu vezi tu umbrele alea cum se strecoară? Piciorul lor n'atinge piatra, iar carnea lor e ca suflarea vântului.

Hadidja

Neroado! Tu te sțiești de frații tăi de suferință? Durerea ta-i aduce încoace, nădejdea ta îi ridică în înălțime.

Miriam

Spre el se duc și ei?

Hadidja

La el cu toții! Oare este vre-o lumină în Israil, care să nu fi răsărit din capul lui, ori vre-un isvor pentru însetați, care să nu isvorească din mâna lui? Aici în

piatră seacă șoptesc dulcile isvoare și glasul lui s'a născut din tăcere.

Miriam

Dar mie mi-e teamă de el. — Pentru ce locuște în pustia acea grozavă? Pentru ce fuge de cei veseli și înconjoară căile celor ce sufăr?

Hadidja

Cei veseli n'au trebuință de el, iar nevoiașii afla-vor calea spre dânsul.

Miriam

Nu vezi, Hadidjo, ce flacări s'arată în spre Ierusalim? Fiul Romei ne dă foc la case și noi stăm aici.

Hadidja

Ce fel? N'ai auzit tu de marele jertfelnic pe care preoții noștri jertfesc zi și noapte zeciuiala muncii noastre?

Miriam *(încrămenită)*.

Și-o fi vrând el să dărîme și altarul cel mare?

Hadidja

Nu știu. Dar ceeace vrea el, va fi bine...
Ia vezi, cine vine?

SCENA II-a

Cele de mai nainte. Doi oameni aduc mai pe brațe, mai târziu pe un paralizic, care geme. Mai târziu Manase.

Intâiul om

Ia, ascultați femeilor! N'ați dat cumva de marele Rabi, cel ce se zice Botezătorul?

Hadidja

Tot pe Botezătorul îl căutăm și noi!

Paraliticul (*văitându-se*)

Puneți-mă jos. Lăsați-mă să mor.

Întâiul om

Pe acest paralitic l'am luat pe sus și l'am adus aici; brațele noastre au amorțit, iar el, întru care nădăjduim, nu-i aici.

Paraliticul (*văitându-se*)

Vreau să mor.

Vocea lui Manase (*auzindu-se din dreapta*).

Ioane, Ioane!

Manase (*intră repede pe scenă*).

Ioane, unde ești tu, Ioane? În chinul meu strig către tine. Îndurare! Arată-mi-te, Ioane!

Miriam (*arătând spre stânga*).

Iată ce mulțime de popor s'apropie, și unul e 'n frunte.

Hadidja

Închină-te, căci el este.

SCENĂ III-a

Ceialți. Ioan, în urma lui o ceată de bărbați și femei, între cari Amaria.

Ioan

Cine suferă atât de mult, de se bocește într'una și nu-și poate închide într'ânsul durerea sa?

Manase (*îngenunchiând înaintea lui*).

Rabi, mare Rabi! Dacă tu ești acela, al cărui nume e pomenit de toți prin Ierusalim, ajută-mă, mântuește-mă, ajută-mă.

Ioan

Ridică-te și vorbește.

Manase

Eu sunt Manase, fiul lui Ieruel, și tatăl meu era orb și slăbănog și eu stam cu el pe drumul ce duce la Gibeon, lângă fântâna cu isvorul nesecat. Și au venit oameni la mine zicând: Domnul D-zeul nostru poruncește să nu plătești birul Romanului. Și n'am dat Romanului birul. Atunci au năvălit asupra mea ostașii și mi-au pus foc la casă și în flacări au perit soția mea, copilul meu și tata — acesta era orb. Și acum sunt singur-singurel. Ajută-mă Rabi, ajută-mă.

Ioan

Sunt eu stăpân pe viață și pe moarte ca viață să dau părintelui, copilului și nevastei tale? Și din cenușa casei tale eu să-ți fac o nouă casă? Ce-mi ceri tu asta?

Manase

Blestemați să fie dar aceia cari —

Ioan

Oprește-te! Destul blestem e pe capetele noastre! Israilul e împovorat de el cum e

toamna împovărată de struguri. — De ce te plângi? Te uită înainte și nu înapoi. Și dacă nu-ți poți înfrâna tânguirea ta, puneți un căluș la gură, căci — numai rugăciune în tăcere, dorință și așteptare veșnică se cuvine să fie.

Manase

La ce mi-s de folos, Rabi? Nu vezi cât sunt de străin?

Ioan

Ce te răzvrățești? Oare nu este *el* cufine?

Manase

Spune-mi, Rabi, cine?

Amaria

Auziți! El n'a aflat încă vestea despre acela ce va veni.

Mulți din popor

Cum? Tu nu știi nimic despre cel-ce are să vină?

Ioan

Nu știi tu că în curând în Ierusalim va fi veselie și haine de sărbătoare și sunet de chimvale? Nu știi că nici o suferință nu va mai fi în Israil? Deci ștergeți spuma de pe buze și pocăște-te.

Toți

Pocăște-te!

Manase

Nici o suferință? — Nici chin nu va mai

fi? Spune-mi, Rabi, n'aș putea să rămân pe lângă tine?

Ioan

Intovărășește-te cu cei de colo și învață a tăcea.

Manase (*bâlbăind*). Rabi! (*Se dă înapoi*)

Ioan

-Pe Iosafat nu-l văd între voi și nici Matei nu-i aci. Care din voi știe de urma lor?

Amaria

Rabi, nimeni nu i-a văzut.

Ioan

Cine se târește acolo pe jos și geme?

Paraliticul

Doamne, sunt un nenorocit paralitic și mari sunt chinurile mele. Dacă nu-mi vii în ajutor, voi muri.

Ioan

Acum vrei să mori? Acum când e aproape acela care aduce alinare durerilor și leac umflăturilor tale? Iată îți zic ție: că vei mulțumi Domnului D-zeu pentru fiecare ceas de suferință și pentru ori-ce târâre pe genunchii roșiți, după-ce-l vei fi văzut pe el, întru care sufletul nostru nădăjduște și pe care cu răbdare și neadormiți îl așteptăm pe drumul dinspre răsărit. De aceea îndură de șapte-ori atât și numai cârti,

Paraliticul

Rabi, mare lucru ai săvârșit cu mine. Nu mai simț nimic, — eu..

(vrea să se ridice, dar cade iar. Tovarășii îl duc în fund, el răsuflă ușurat și începe a râde)

Murmur în popor

Priviți, ce minune! El face minuni!

Unul

Intr'adevăr, vremea s'a împlinit. Ilie a înviat din morți. Marele profet a înviat din morți.

Altul

Nu, nu Ilie. Nu-i dintre profeți. Nu vedeți, orbilor, că el însuși este cel ce trebuie să vie. El însuși este cel făgăduit. Rugați-vă lui. Inchinați-vă.

Toți *(cad în genunchi înaintea lui)*.

Ioan

Era un bolnav de friguri, ce se târa pe stradă și-și căuta un tămăduitor. Și când trecea pe lângă el vre-o slugă care ducea apă, ori vre-un cerșetor, bolnavul cădea în genunchi, zicându-i: „Mărire ție, tămăduitorule neîntrecut. Mulțumescu-ți că ai venit!“ Așa făcea din faptul zilei până în amurg, iar' copiii râdeau de dânsul. *(Poporul se ridică încet, încet)*. Ce vă pot da eu vouă, eu cerșetorul? Și apa ce v'o aduc spre botezarea voastră, e numai o biată apă de pocăință. Dar cel-ce va veni după mine, acela vă va boteza cu duh și cu foc. Și

nu sunt vrednic nici să mă plec ca să-i desleg aceleia curelele încălțămintelor. Atât sunt eu de mic față de dânsul !

Mai mulți

Spune-ne, Rabi, când va sosi acela despre care vorbești ?

Aiți

Și cine-i el, Rabi ? Indură-te. Intărește-ne sufletele. Vorbește-ne de el.

Ioan

Așezați-vă dar' pe jos împrejurul meu și ascultați vestea ce vă vestesc eu vouă— nesăturaților. (*Poporul se ghemuește la pământ*).

Mirian

Hadidja, ce ne va vesti el ?

Hadidja

Taci și ascultă.

Mirian

Stai să mă 'nceleștez de mâna ta, căci mi-e teamă.

Ioan

Eram la râul Iordanului și botezam acolo după porunca Domnului. Și mult popor era strâns împrejurul meu și îmi credea mie, dar' sufletul meu era sfârșit de îndoiială. Atunci văd, coborându-se de pe o stâncă înaltă un tânăr — singur și tot poporul s'a dat în lături. Iar eu, când mi-am ridicat ochii spre dânsul, am înțeles că el

este, căci lumina dumnezească plutea peste chipul lui. Și când a 'nceput a vorbi către mine, cerându-mi să-l botez ca ori-care păcătos, m'am împotrivit, cutremurându-mă și i-am spus: „Cuvine-se să viu *eu* la tine să mă botezi și iată tu vii 'la mine?“ Dar el a răspuns: „Așa să fie acum, căci astfel ni se cuvine pentru săvârșirea dreptății“. Atunci m'am închinat și l'am îngăduit. Tremuram. Și după-ce l'am botezat, a eșit din apă și iată: cerul s'a deschis deasupra lui și duhul sfânt s'a coborât în chip de porumb alb, iar lumina d-zeească l'a învăluit deplin. Și iată că o voce din cer rosti: „Acesta este fiul meu iubit, întru care am binevoit...“ Atunci am căzut cu fața 'n jos și m'am rugat, iar sufletul meu n'a mai știut ce-i teama.

Unul (*după o tăcere îndelungată*).

Și unde s'a dus apoi cel binecuvântat cu strălucire dumnezească?

Toți

Da. Unde s'a dus? Nu l-ai oprit?

Ioan

Ce mă ispitiți? El vine și pleacă și ni-
meni nu-l ține. Cine știe de nu cumva el
e chiar acum în mijlocul nostru!

Toți (*Se măsoară din ochi unul pe altul, examinându-se*).

Amaria

Rabi, noi toți suntem niște sărmani me-

seriași din Ierusalim și ne știm unul pe altul.

Unul (*arătând spre Miriam*).

Bărbații da. Dar aici e o femeie pe care n'am mai văzut-o nici-odată.

Hadidja

O chiamă Miriam și slujește în palat ca și mine.

Ioan

Lăsați-o în pace.

Altul

Dar' dacă acela, de care vorbești, e printre cei vii, trebuie să aibă un nume al lui și un nume al tatălui lui.

Toți

Da, numele lui, numele lui!

Ioan

Un nume voiți? — Auziți vântul printre pietre? Ascultați bine ce vă spune până nu trece înainte. Astfel e și numele lui, când aici, când colo și astfel mi-a trecut și mie pe lângă urechi. Și acum aștept în cutremur și în rugăciune să-l mai aud odată. Deci vă zic vouă: nu-mi cereți mai mult, ca nu cumva să piară ca un vis când cântă cocoșul.

Amaria

Dar dă-ne o deslușire: de unde venea acela ce — ce —

Ioan

Dinspre Galileea bătea vântul care mi-l aduse.

Toți

Dinspre Galileea...

Unul

Al Galileienilor, al pescarilor acelora să fie Mesia... al lor?

Altul

La noi, la Iudei să vină. Haidem în căutarea lui.

Toți

Vrem să-l căutăm, — să-l căutăm.

Ioan

Dar credeți că se va arăta vouă, nevoiașilor îngâmfăți și răsvrățiți? Cine sunteți voi ca să puteți schimba drumul lumii măcar numai cât un fir de păr? Dar când va veni ziua secerișului, atunci se va arăta el de bună voia lui înaintea voastră, strălucind ca un rege în fruntea oștilor. Și înaintea lui vin cei patru heruvimi, călări pe cai inzăuați, cu seceri de foc, să secere și să doboare. Ceeace se naște în păcatul plăcerii va fi cosit și ceeace se ridică împotriva lui va fi strivit. Deci vă zic vouă, oameni din Ierusalim, smulgeți din rădăcină buruiana rea, care sughe din trupul vostru, ca să nu cădeți împreună cu acei ce vor să vă peardă și să nu fiți măturați

dimpreună cu cei ce vă pângăresc — când se va apropia acela care în jurul capului are curcubeul cu șapte culori, acela care va veni — care *trebuie* să vie (*meditând*) da, *trebuie* să vie.

Unul

Rabi, noi am ispășit păcatele noastre, ne rugăm ziua și noaptea și trupurile noastre se usucă de mult ce postim. Spune, ce am mai putea face?

SCENA IV-a

Ceilași. Iosafat, Matei.

Ioan

Vii Iosafat? Dar tu, Matei?

Iosafat

Doamne, nu ne certa, pentru că am stat la îndoială. Ne-am oprit la palatul lui Irod, unde altă dată era întunerec, iar acum am văzut lumânări aprinse și stâlpi împodobiiți cu cununi de flori. Rabi, dacă nu vii în ajutor, altă rușine cade peste Israil și alte păcate va avea să tragă el.

Ioan

Vorbește.

Iosafat

Până acum n'a venit Irod din Galilea la sărbătoarea Paștilor ca în alți ani. E așteptat abia pe mâine. Dar un oaspe nou a sosit. Soția lui Filip, fratele lui Irod, a uguit dela bărbatu-său, dimpreună cu Sa-

lomia, fiica lui Filip. Oaspele palatului se
chiamă Irodiada și mâine va fi nunta lor.

Ioan

A lui Irod ca soția fratelui său de sânge

Iosafat

Tu zici, Rabi.

Ioan

Nu-i adevărat. Cine ți-a spus vestea asta
e un nerușinat și un suflet mincinos.

Amaria

Iartă-mă, Rabi. Erau pe aici adineaori
și fete din palat și... s'ar putea... să...

Ioan

Hadidja, pe tine te cunosc, vorbește!

Hadidja

Rabi, slujba mea-i nebăgată în seamă.
Eu n'aflu decât ce-mi spun cei leneși. Iată
însă Miriam, care a fost aleasă tovarășă de
joc a Salomieii, a tinerei. Ea o slujește, ea-i
pregătește baia. Pe ea întreab-o.

Ioan

Miriam! De ce taci?

Hadidja

Rabi, ea n'a vorbit nici-odată în fața
vre-unui străin.

Miriam *(încercându-se în vorbă, încet).*

Doamne,—omul acela—a spus adevărul
și—*(mişcare)*,

Ioan

Vorbește înainte.

Miriam

Și după nuntă — în ziua întâi de Paști, Irodiada va eși alături de bărbatul său, spre a se arăta poporului și va intra în templul sfânt, oprindu-se în pronaosul femeilor.

Ioan

Pentru ca poporul s'o ucidă cu pietre? Dar ce spun eu? — Ori cât de orbiți de plăceri sunt acei preoți și ori cât de lași se tirăsc pe genunchi înaintea Romanului, nu vor cuteza să făptuiască aceasta. Porțile grele de fer se vor închide înaintea pângăriturilor sângelui și marele preot va întinde brațul să-i blesteme.

Hadidja

Vorbește, Miriam.

Ioan

Ce mai ai să ne mai spui, Miriam?

Miriam

Doamne, chiar acum stolnicii fac vorbele între Irodiada și templu. Doamna ține în ruptul capului ca marele preot să-i iasă întru întîmpinare până la ușa a doua, cea dintre bărbați și femei și acolo să-i dea binecuvântarea. (*Mișcare generală*).

Ioan

Prea bine. Plecați acasă, toți. Vreau să

fiu singur... Mâne mă veți vedea în Ierusalim. (*Groază*).

Unul

Rabi, vrei să cazi în mâinile dușmanilor tăi ?

Alții

Gândește-te Rabi ! Fariseii te vor prinde—și preoții te vor judeca.

Ioan

Eu sunt fiu de preot. O vorbă preoțească am să spun acelor cari aprind un foc sângeros. Am să le vorbesc în numele aceluia care are să vie și căruia eu îi pregătesc calea cu trupul meu. Aide, plecați ! (*Fiindcă se codesc, năcăjit*). Plecați !

ACTUL I

Loc viran înaintea palatului lui Irod. La dreapta e palatul, având în față corpul de gardă al ostașilor romani, cu bănci înaintea ușii. Drept la mijloc poarta principală. În fund o scară ce duce pe vârful unei coline. Îndărătul acesteia se văd conturile caselor dintr'o altă parte a orașului, despărțită printr'o vale ascunsă vederii. În stânga se văd case cu acoperișuri plane și corturi, întinse înainte pe terasă. În partea din mijloc, spre stânga, e o stradă, în partea din față, o altă stradă, care trebuie închipuită ca o continuare a străzii ce trece pe lângă corpul de gardă. În aceasta stradă e prăvălia negustorului de lână, Eliachim, în colțul din dreapta prăvălia negustorului de fructe, Pasur; fiecare cu marfă dinaintea sa. Mai în mijlocul scenei o fântână, cu bănci de jur împrejur.

SCENA I-a

Eliachim, Pasur, întâiul, al doilea, al treilea ostaș

Pasur (vine în față și trage cu coada ochiului spre ostași, cari sînt dinaintea corpului de gardă).

Vecine! N'auzi, vecine?

Eliachim (stă înaintea taberei și citește într'un sul de legi).

Scris este, că cel ce întrerupe pe cititorul de legi, cu moarte să fie pedepsit.

Pasur (speriat).

Legea o citești tu?

Eliachim

Nu știi că citeșc în lege ziua și noaptea?

Pasur

Iartă-mă dar vecine și nu mă spune. Am

greșit fără să știu. Imi era teamă de ostașii cari s'au așezat coala, dar acum plec. (Se furizează în prăvălie.)

Întâiul ostaș (cătră al doilea care-și ascute sabia).

Mă, Marcule, ce ascuți așa de năpraznic sabia? Tu nu vezi că n'ai în cine lovi? Blestemații ăștia de Iudei s'au săturat, și n'or să se mai răsvrătească atât de curând.

Al doilea ostaș

Cine știe? Mie-mi cam mirose a sânge de când a venit aici femeea aceea. In casa lui Irod toate lucrurile merg de-andoasele și când e vorba de părinții ăștia iudei, apoi lor numai decât le sare țandăra.

Întâiul ostaș

Nu prea găsești de ăștia prin Iudeea. Aici noi suntem tari și mari.

Al doilea ostaș

Ori de-o fi, ori de n'o fi vre-un Irod pe aici, tot noi suntem tari și mari.

Întâiul ostaș

Și adecă ce are a face tetrarhul din Galileea cu ăștia din Ierusalim?

Al doilea ostaș

Că bine zici tu. Ce o fi având de a face tetrarhul din Galileea cu ăștia din Ierusalim? De două-trei ori pe an tetrarhul vine, dă cu nasul prin templu și se întoarce în Galileea. Ci-că așa le poruncește Dumnezeu lor. — Ia, un popor smintit.

Întâiul ostaş

Şi noi trebuie să-i fim gardă de onoare.
Proastă slujbă pentru un ostaş roman!

SCENA II-a

Ceialaltii, Hadidja și alte două fete cu ulcioare pe cap ies din palat și se duc la fântână, de unde scot apă).

Al doilea ostaş

Prost ești, mă! Zicem că-i suntem garda de onoare, dar noi îl păzim. Va veni și el cât de curând.

Al treilea ostaş *(care stătuse până acum întins alene pe o bancă, începe a îngâna un cântec)*

Tu ce zâmbești așa de dulce,
Lalage, dumnezeiță vie,
Tu ești iubita mea, copilă,
Te voi iubi o vecinicie,

Al doilea ostaş *(necăjit)*

Da mai tacă-ți gura cu Lalaja ta — mă, că până să te întorci tu la Roma, o găsești bunică.

Al treilea ostaş *(se scoală, întinzându-și brațele).*

Ah! Da!

Al doilea ostaş *(arătând spre servitoare).*

Nu-s și pe-aici destule femeii?

Al treilea ostaş

Astea?! Iudeele astea? Astea nu prea s'ar da la o parte, dar li-e teamă de pedeapsa eu moarte.

Al doilea ostaş

Popor smintit.

Al treilea ostaş

De n'ar mai fi și străinii ăștia ! Și drept să vă spun, mie nu-mi plac de loc Asiaticii ăștia : se spală cât e ziua de ziulică și tot miroase. A ! Eri am luat salba de la gâtul Sîrianei, ce iubesc. Uite-o ! Jucăm pe ea ?

Al doilea ostaş

Arată. Am cinci-zeci de dinari.

Al treilea ostaş

Pungașule ! O sută cinci-zeci !

Al doilea ostaş

Fie !

Întâiul ostaş

Intru și eu în joc.

Al treilea ostaş

Vino ! *(Pleacă tustrei în corpul de gardă).*

SCENA III a

Eliachim. Pasur, și celelealte două servitoare. Doi preoți coboară pe scara din mijloc.

Întâiul preot

Voi sunteți servitoare din palat ?

Hadidja

Da, părinte.

Întâiul preot

Vestiți-ne stăpânii voastre.

Hadidja

Părinte, stăpâna noastră a eșit în calea tetrarhului Irod ; s'a dus până la poartă ca să-l primească.

Întâiul preot

Și când se întoarce ?

Hadidja

Nu știm, părinte. După cum va sosi și domnitorul.

Întâiul preot

Vrei să te binecuvântăm ?

Hadidja

Nu ! *(Pleacă și intră cu cele două servitoare în lăuntrul palatului).*

Cei doi preoți *(Se uită surprinși unul la altul).*

Întâiul preot *(observă pe Eliachim și pe Pasur stând la poartă și ridică mâinile cu evlavie).*

Fiți bine-cuvântați, voi cari...

Eliachim

Cine v'a cerut bine-cuvântarea voastră ?

(Cei doi preoți se privesc iarăși).

Al doilea preot *(furios).*

Și ăștia sunt din tagma fariseilor.

Întâiul preot

Noi susținem templul. Și nouă totuș ne slujesc ei. Vino !

SCENA IV-a

Eliachim, Pasur.

Pasur *(apropiindu-se umilit).*

Iartă-mă, vecine. Acum cred că nu mai citești în lege.

Eliachim

Nu.

Pasur

Nenorocite vor fi Paștile astea pentru noi, negustorii. Uite ce am mai târguit: Aici am sfântul lemn de rodii pentru frigarea mielului, dincoace miresme pentru sfânta colivă, colea rădăcini pentru pregătirea sfintei azime, și alături sfântul pelin, creson, usturoiu și flori de dafin; toate-toate le am, după cum e scris. Peste șase ori cel mult peste șapte ore, serbarea începe și marfa nu mi se desface. Vai de mine și de mine.

Eliachim

D'apoi eu? N'am și eu tot mărfuri alese și sfinte! Am cele mai fine zizituri, ciucuri frumoși din lână albă și albastră ca zambilele. Și cornuri ca ale mele n'a avut nici un fiu de ai lui Abraham la ruga de dimineață. Nici chiar Abraham însuși n'a avut mai frumoase. Și-mi pare că mai am vre-o optsprezece duzine. Dar de binele trupesc să nu te îngrijești, ci să citești în lege c'ășa este scris.

Pasur

Negustorul de roade și legume anevoe va putea fi om drept înaintea lui Dumnezeu. Lâna nu se strică până ce pleacă Irod cu noua lui nevastă.

Eliachim *(ridicând pumnul spre palat)*.

Ce groază, ce groază!

Pasur

Ce mai loc de târg ar fi fost ăsta! Dar acum cresc bălăriile în fața palatului.

Eliachim

Numai preoții intră și ies.

SCENA V-a

Ceilatți. Un cetățean din Ierusalim își umple ulciorul cu apă la fântână.

Cetățeanul (*tânguindu-se*).

Vecine, dragă vecine!

Eliachim

Ce-i?

Cetățeanul

Tu ești om drept și cunoști sfânta lege. Să fii binecuvântat de-mi vei da un sfat: Sărmana mea soție și-a scrântit piciorul la câmp. Și-o arde și i s'a umflat și eu îl ud cu apă rece din fântână, că îi e bine așa. Dar peste pușin începe sărbătoarea. Se poate să-i torn și atunci apă rece pe picior?

Eliachim

Pângărești ziua Sâmbetei și te faci vinovat de moarte.

Cetățeanul

Dumnezeule veșnic!

Eliachim

Dacă ar dura-o gâtul, ai putea să-i dai leacuri pe gură. Legea dă voce la asta. La picior? Nu.

Cetățeanul

Dar dacă răul se întărită ?

Eliachim

Dacă boala sporește și dacă e primejdie de moarte, atunci legea îți dă voce.

Cetățeanul (*tipă deznădăjduit*)

Dar atunci e prea târziu. (*În vremea asta a sosit prin strada din fund un om învâluit în manta și privește liniștit către palatul lui Irod*).

Eliachim (*il arată înspăimântat*)

St! Taci dacă ții la viață. Vezi pe omul ăla de colo? E David, unul din Zeloții, cari locuiesc în pustie și se coboară în orașe numai din când în când cu pumnale mici, ascunse pe sub haină. Și când dau de vreunu, care păcătuiește împotriva legii fie cu vorba, fie cu fapta, pe acela-l lovesc cu cuțitul pe la spate. (*De oarece străinul se apropie, se scoală în picioare*). Bine-ai venit, prea sfinte. Vezi ce bine te cunosc? Nu vrei să dai robului tău binecuvântarea? (*Străinul trece înainte și dispăre în strada din stânga*).

Pasur

Am înghețat de frică. Se întâmplă uneori de păcătuiești fără să știi cum.

Cetățeanul

Câte ceasuri mai sunt până la serbare ?

Eliachim (*uitându-se la soare*).

Șease.

Cetățeanul

Până atunci voi mai răcori-o. — Și pe urmă? — (*Se duce, întristat, cu urciorul*).

Pasur

Intr'adevăr, amar mai suntem huiduiți noi Ebreii : Când nu ne bate Romanul, ne bate legea.

SCENA VI-a

Ceilalți, Scena s'a umplut aproape pe jumătate cu popor, Hachmoni mai târziu ostași.

Eliachim

Cei acolo, Hachmoni ? Tu trebuie să-mi răspunzi. Ce are poporul ?

Hachmoni

Tu nici nu știi că Ioan e în oraș ?

Eliachim

Sunt mulți care se numesc Ioan.

Hachmoni

Ioan Botezătorul, omule !

Eliachim

Botezătorul ? Dușmanul preoților și al Fariseilor ? Căruia fiecare Chabru i-a jurat moartea ? L-ați prins în sfârșit ?

Hachmoni

Tu par'că acum te-ai sculat din somn. Afară de blestemul Romanului în această clipă nu mai e alt stăpân în Ierusalim decât el, Botezătorul. El e în piață și vorbește, la Poarta Oilor și vorbește. Dar ce zic eu ? Vorbește ? ! Nu, flacări ies din gura lui, flacări și scorpії.

Eliachim

Și contra cui și-a ridicat el glasul ?

Hachmoni

Impotriva lui Irod, fierește și împotriva curtezanei și a vlăstarului ei.

Toți

Jos cu Irod ! Moartea lui Irod ! (*Întâiul și al doilea ostaș au eșit în ușa corpului de gardă*).

Întâiul ostaș

Ce strigă vagabonzii ăștia urduroși ?

Al doilea ostaș

Moartea lui Irod. Ce-ți spuneam eu ție ? Nu mă înșăla pe mine nasul. (*Iși pipăie sabia*)

Pasur

Păziți-vă. Iată ostașii. (*Poporul se retrage*).

Intâiul ostaș (*râzând*)

Au intrat în gaură de șarpe — lepădăturile (*Intră râzând înlăuntru*).

SCENA VII-a

Ceilalți, Amasai și Iorab venind prin stânga și rămânând încă în stradă.

Amasai

Privește-i. Nu sunt ei rușinea și batjocura lui Dumnezeu ? Care dintre acei Chabri, — cari umblă pe căile legilor, nu se va lăpăda de acești păcătoși ?

Iorab

Sunt beți de vorbele Botezătorului, dar

totuș destul de trezi spre a nu-i da ascultare. Vorbește-le, spre a-i aduce în fire.

Amasai

După Botezătorul? Mai bine trag de coadă un câne turbat, decât să vorbesc după ăla. Țștia sunt în stare să intre în templu și să jertfească sânge de scroafă, dacă ar dori Ioan.

Iorab

Și nu l-am putea prinde oare?

Amasai

Ca să ne arătăm prietenii lui Irod, înaintea poporului? *Gloria asta* s'o lăsăm preoților și Saduceilor. Pentru ce am înghițit noi, Fariseii, mânia cu care ăla umple străzile? De aceea-l urmează poporul. Acum e târziu pentru noi. Dar știu eu cum să-l prind! Il voi prinde cu nebunia lui despre Mesia (*Un strigăt de aplause se aude în popor*). Ascultă, tot așa ne ridicau și pe noi în slavă. (*Se trag prin partea stângă pe o stradă*).

SCENA VIII-a

Ceialalți fără Amasai și Iorab însoțit de Iosafan. Matei, Manase și o nouă mulțime de popor apar din fund dinspre stânga

Ioan se așează pe marginea fântânii.

Iosafat

Iată, Rabi, câtă putere ți s'a dat ție. Ierusalimul, sfântul Ierusalim, e la picioarele tale.

Ioan

Dați-mi să beau.

Manase *(îi scoate apă)*.

Hachmoni

Uitați-vă! Marele profet bea, par'c'ar fi de-ai noștri.

Pasur

Iar haina lui e de păr de cămilă și de bună seamă că-l sgârâe pe trup. Numai de pe asta se vede că-i sfânt.

Eliachim

Dar de pe urma lui n'ar câștiga nimic negustorii de lână. Dacă ar fi toți atât de sfinți, ne-am apuca de cerșit.

Hachmoni

Și oamenii mai spun că el mănâncă numai lăcuste și miere sălbatică.

Matei

Mai dați-vă în lături. Nu vedeți că-l supărați? *(Ei se dau înapoi)*.

Ioșafat

Iartă-mă, Rabi. Poporul așteaptă. Ce-i poruncești?

Ioan

Asta-i casa lui Irod?

Ioșafat

Da, Rabi. *(Tăcere)*. Rabi, spune-le ce să facă?

Ioan

Sunt eu oare stăpânul acestui popor ? Păstorul își poate duce turma lui prin spini sau prin flori. Mie mi-e dor de pustietate, mi-e dor de stâncile mele.

Iosafat *(speriat)*.

Rabi.

Ioan

* Am deșteptat inimile ce dormeau, pe cei leneși i-am biciuit și rătăciților calea cea dreaptă le-am arătat-o. O singură și groaznică mânie în contra lui Irod se înalță în limbi de flăcări către cer. Acum mă puteți lăsa să plec sau puteți trimite gonașii după mine. Dar până acum nici un preot n'a îndrăznit să-mi iasă în cale. Mi-e tot una. Mi am sfârșit lucrarea mea în Ierusalim, nu mai am la ce sta aici.

Matei

Nici decum, Rabi. Abia acum începe lucrarea ta. Așteptăm sosirea prințului. Poporul are nevoie de un conducător.

Ioan

Pentru ce ?

Matei

Nu știm, stăpâne.

Ioan

Dar eu știu ? Sunt eu dintre acei a căror voință e încătușată într'un plan, sau

cari Țes mreje pentru alții ? Eu sunt glasul celui ce predică în pustiu. Pentru asta am fost eu chemat. *Veniți.* (*Se ridică*).

Poporul (*venind în față*).

Mărire lui Ioan !

(*Când e să plece, Amasai și Iorab îi ies în cale*).

SCENA IX-a

Ceilalți. Amasai, Iorab.

Amasai

Iartă-ne, mare profete, că n'am venit pân' acum la tine, să ne botezăm.

Ioan

Cine sunteți voi ?

Iosafat (*încet*).

Ia seama, Rabi. Ei poartă brâul lat ca Fariseii și frații lor sunt în marele sfat.

Amasai

Noi suntem învățați sânguincioși, oameni simpli, căroră învățarea legii le-a adus mai multă cinste decât li se cuvinea.

Ioan

Se poate. Și ce doriți voi ?

Amasai

Am auzit și noi pe ici pe colea câte ceva din faptele tale. Mulți zic, că tu ești Ilie. Și alții zic, că tu ești mai mult decât acela. Noi credem bucuroși, fără să faci minuni,

căci de sigur ai cuvânt ascuns în inima ta, de ai tăinuî înaintea noastră acea putere făcătoare de minuni, de care noi nu ne îndoim.

Aşa dar n'a făcut minuni ?

Eliachim

Cu mine n'a făcut.

Pasur

Aşa-a ?

Amasai

Şi am mai auzit noi multe despre căile tale binecuvântate. Am auzit că posteşti şi te rogi ca omul ce nu ţine la mâncare, la băutură şi la vorbele pământeşti. Şi noi postim şi ne rugăm şi nu contenim a face fapte bune, dar legea-i mai aspră şi mai adâncă decât noi. Milostiveşte-te, Rabi, şi ne învaţă cum să ne purtăm faţă de lege ?

Ioan

Cum ? Imi puneţi cursă şi acoperiţi groapa cu vreascuri ? Pui de vipere ce sunteţi, cine v'a spus că veţi scăpa de mânia viitorului ? Amar vouă, când va veni acela ce-i mai tare decât mine. El va veni cu lopata, spre a strânge vermiu la un loc... Va mătura aria, va băga grâul în hambar, dar pleava o va arde 'n focul cel veşnic.

Pasur

De cine vorbeşte ?

Hachmoni

Tăcere, vorbește despre Mesia.

Eliachim

Despre care Mesia?

Iorab

Haidem, Amasai. Mi-e teamă de ăsta.

Amasai (respingându-l cu mâna).

Noi ne-am apropiat de tine rugându-te, iar tu ne-ai muștrat. Fie și-așa, căci dacă ne-ai muștrat, cred că ai dreptul la asta. Ți l-o fi dat acela, care zici că va veni. Nu-i așa? (*Tăcere*). Privește, popor din Israel, proorocul tău tace. Dacă Mesia, acel Mesia, despre care predică în pustie și acum prin orașe, nu i-a dat dreptul să ne muștre, atunci de unde și-a luat el acest drept? Pe noi ne cunoașteți, noi suntem oameni cu frica lui Dumnezeu, cari păstrăm legea în toate ale sale...

Unul din popor

Cine-i ăsta?

Eliachim

Amasai, înțeleptul învățat în legi.

Poporul (murmurând).

Ați auzit? Amasai.

Un altul din popor

Nu vrei să ne binecuvintezi, Rabi?

Amasai...

...și cari, așa zicând, sunt ei înșiși o parte

din lege. Și noi nu i-am făcut nici un rău, iar dacă el ne dușmănește pe noi, e dușman și legii.

Ioan

Minți!

Amasai

Bine, *dacă* minți, învață-ne tu, profetul cel mare, cum înțelegi tu legea?

Iosafat (*încet*).

Da, Rabi, lămurește-i. Poporul așteaptă.

Ioan

Nici nu vreau să aud nimic de legea ai cărei cunoscători și păzitori sunteți voi și tovarășii vostri. (*Mișcare în popor*).

Iosafat

Gândește-te, Rabi. Nu te pângări.

Ioan

Dar eu nu urăsc legea, eu vă urăsc pe voi. Căci pumnul vostru apasă greu asupra acestui popor, iar binefacerea voastră e durerea lui.

Amasai

Asta ar trebui să ne-o dovedești, mare proroace.

Ioan

Cine sunteți voi, târătorilor și a tot știutorilor, de socotiți că legea și împlinirea ei e moștenirea voastră, e averea voastră? cli un popor îngenunchiat se târește sub

loviturile biciului, cu o lume de poveri în spate, ducându-și răbdător sarcina, și voi vreți să-l învățați cum să se târască?

Amasai

Da, căci tot trebuie să se târască el în vre-un chip, mare profete.

Ioan

Așa crezi tu? Să se ridice din praf, iată ce trebuie să facă!

Amasai

Așa au vorbit toți turburătorii în toate timpurile și la urma urmelor tot de cruce și de furci au avut parte. Tu, căruia ți-se zice mare profet, ascultă-mă. Când Dumnezeu a mântuit de întâiași dată pe poporul său, știi cum l-a mântuit? Prin lege. Și-a doua oară știi cum l-a mântuit? Tot prin lege. Și dacă noi păzim și avem grije de lege, și o facem să crească din ea în-săși, precum crește din el însuși firul de grâu și înfrățeste și se înmulțește pentru binecuvântatul rod, știi tu de ce facem asta? Pentru mântuirea noastră. Căci în noi toți aceeași nădejde viețuește. Dar noi nu facem atâta zgomot pe uliți.

Poporul (murmurând).

Are dreptate. Așa-i are dreptate!

SCENA X-a

*Ceilalți. O ceată de pelerini. (Aceștia se ivesc unii după alții venind încet și potolindu-și setea la fântână. Intre dânșii).
Simcon (Galileanul).*

Amasai

Iată — privește împrejurul tău. Sunt pelerini. De peste nouă mări și nouă țări venit-au cu povara lor. Din Egipt, de lângă Eufrat, din Siria, ba și din blestemata împărăție a Romanilor au venit aici. Nici foamea, nici setea, nici arșița soarelui, nici pulberea drumului nu i-au putut oprî. Și de ce au venit? De dragul legii pe care eu și semenii mei o cunoaștem și o păzim. Și dacă tu zici: cu legea asta n'am nimic, sau: legea asta o urăsc, atunci spune-ne care-i legea pe care tu o iubești? Unde încetează poruncile pe cari Dumnezeu le-a dat pe seama poporului și unde începe isprava oamenilor nebuni? Invață-ne, mare proroace, dar nu ne mustra.

Ioan *(tace (nedumerit)).*

Iosafat *(șoptind).*

Rabi, eu ți-am dat de știre.

Amasai *(hohotind batjocoritor).*

Uitați-vă la el, toți, uitați-vă. Imi pare că marele — *(O femeie însărcinată și bolnavă se apropie de el din întâmplare. Amasai se întoarce mâniaș).* Nu te atinge de mine să nu mă spurci. Nu vezi că eu sunt un Chabru?

Simeon Galleânul *(căt-re femeie)*

Nu-l atinge, să nu te spurci.

Amasai

Cum ?

Simeon Galileanu

Căci toți, cei ce se numesc Chabri sau Farisei, sunt spurcați prin ei însiși. Vino !
(Conduce pe femeie la fântână).

Amasai

El hulește pe Dumnezeu.

Murmur în popor

Hulește pe Dumnezeu.

Amasai

În Chabru spurcat ? Un om care păzește legea din zori și până seara, ziua și noaptea, un om care face sfânta spălătură de trei ori mai mult decât se cere și în zilele de Sâmbătă stă nemișcat ca o piatră de pe mormânt, care dă o binecuvântare pâineii dospite și două azimei — care — care *(aproape înăbușit)* un Chabru spurcat ? !

Ioan

Cu adevărat, eu nu știam să vă dau răspunsul la întrebarea cu două tăișuri, dar iată el vi l-a dat.

Amasai

Chiar de ai avea șapte scroafe în tine — mare proroace — tu tot mi-ai părea un sfânt pe lângă acela. *(Căt-re Galitean)* Care-i du-

hul rău ce te stăpînește, omule? Jidov ești?
De unde te tragi? Cum ți-e numele?

Matei (*încet*)

Nu-ți spune numele, că te dă pierzării.

Simeon Galileanul (*liniștit*)

Sunt Jidov, mă chiamă Simeon și vin din Galilea.

Amasai

Și ca unul care cunoști legea și jertfa...

Simeon Galileanul

Mai presus de lege și de jertfă e iubirea.
(*Mișcare de groază în popor*).

Amasai

Ei, ați văzut că s'a făcut vinovat. (*Vorbește dar cu patimă poporului*).

Ioan (*foarte agitat, s'a apropiat de Galilean*)

Cine te-a învățat asta? (*Fiindcă Simeon tace, îl întreabă mai stăruitor*). Cine te-a învățat asta?

Matei (*repede către Galilean*).

Fugi, până nu te prinde.

Simeon Galileanul (*dă din cap*).

Ioan

Știința inimii tale, simplă și groaznică,
de care eu mă cutremur, nu vine dela tine.
(*Poporul așăfat de Amasai înconjoară pe Galilean*). În lături!
Să nu-l atingeți! În numele celui care are
să vie, vă zic, în lături!

Poporul (*se dă înapoi*),

Pasur

Omule, tu te joci cu dorințele noastre,
cum s'ar juca cineva cu niște copii.

Amasia

Da, acum te-am prins și pe tine care o-
trăvești poporul însetat cu apă turbure,
Unde-i acela ce are să vină? Unde-i Mesia
al tău? Unde-i regele Jidovilor despre care
faci atâta gălăgie? Arătați-ni-l acum.

Poporul (*furios*),

Moarte ție, de nu ni-l arăți! (*S'auă trâmbiți
din dosul scenei și cam din sus. Se face deodată tăcere adâncă. Os-
tașii ies din corpul de gardă*).

Ioan (*cu voce tare*)

Iată, sosește regele Jidovilor, pe care îl
meritați.

SCENA XI-a

*Ceialți. Irod. Irodiana. Salomia cu suita se ivesc sus, în fund.
Ceata ostașilor cu căpitanul s'a postat la poarta palatului. Con-
voiul coboară. Tăcere.*

Unul din suită

Osana lui Irod! (*Toți tac*). Da strigați, mă
cîinilor!

Irod

Ce cască gura poporul? (*Către căpitanul ostașilor*).
Voi, care mă păziți din porunca Romei, de
ce nu-mi alungați poporul din cale!

Ostașii (*ascultînd de un ordin al căpitanului, dau năvală în popor cu lăncile*)

Amasaï (*care stătea în rîndurile din față, începe a fugi, țipînd cu glas tremurător.*)

Vai de noi, vai nouă! (*fuge și Iorab și poporul fuge țipînd, numai Ioan rămîne nemișcat la locul său, ținînd capul drept și măsurînd cu privirea pe Irodiada.*)

Salomia (*ridicîndu-și vîitul de pe obraz*)

Uite-te mamă la omul acela. El era și în piață, înaintea porții și pretutindenii pe unde treceam.

Irodiada

Și pretutindenii, împrejurul lui era murmur și mișcare.

Salomia

Nu vezi, mamă? Fulgere ies din ochii lui. Privește-l mamă, privește-l.

Irodiada

Aidem, femeilor. Și dacă cetățenii evlavioși ai Ierusalimului au uitat cum să ureze bunăvenire seminției marelui Irod, nănjduesc (*eu o privire spre căpitanul ostașilor*) că Roma o să-i învețe din nou.

Căpitanul (*dă din umeri, zâmbind*).

Irod

Să plecăm, vă rog.

Irod, Irodiada Salomia (și suita lor intră în palat, ostașii în corpul de gardă).

SCENA XII-a

**Ioan, Iosafat, Matei, Manase. Hachmoni,
Pasur, Poporul**

Hachmoni (*în fruntea convoiului ce înaintează*).

Iartă-ne, mare prooroc! Fariseii cei mi-
șei au fugit. De tine ne încleștăm. Ajută-ne.

Poporul

Ajută-ne.

Ioan (*ca în vis*).

Spuneți-mi unde s'a dus omul din Galilea?

Manase

Rabi, nu știm nimic de urma lui.

Ioan

Caută-l, adumi-l.

Manase

Da, Rabi.

Ioan

Voi ce doriți?

Poporul întreg

Rămii la noi, mare prooroc. Ajută-ne. Ție
ne rugăm!

Ioan (*meditând, nedumerit*).

Matei, Iosafat, n'a zis el: Iubirea?

(Cortina cade)

ACTUL AL II-lea

O sală în stil roman în palatul lui Irod. În dreapta, în toată lățimea scenei, un balcon susținut de coloane, și la care conduce o scară laterală. În balcon, o ușe care dă spre camerele ocupate de Salomia. Sub balcon, la nivelul scenei, o altă ușe. În fund și la mijloc, intrarea principală. La stânga o fereastră. Nu departe de ea, un pat de odihnă cu alte dichisuri. În dreapta, între două coloane, un jilț de podoabă. Covoare și piei de animale sălbatice. Aranjamentul locuinței roman-oriental.

SCENA I-a

Abi, Meha, Miriam (în balcon, după ele) Salomia, Fetele (înmă-tează cu băgare de seamă și trag cu urechia în jos).

Salomia (crăpând ușa)

Se mai simte ceva ?

Meha

Nici o suflare.

• Salomia

Atunci veniți ! (Scoară pe furis scările). Ah ! Ce lumină e aici ! Și ce bine te poți oglindi în pereți ! Știți voi pentru ce așa deodată ne am pomenit închise în camerele noastre ? Până eri puteam rătăci în dragă voe prin toate gangurile, puteam dăntui fără văluri prin grădini, puteam privi de după gratiile ferestrelor, râzînd de trecători, și astăzi, din ceasul când a venit unchiul meu, așteptăm obidite și întristate. Pentru ce ? Nu știe ni-meni pentru ce ?

Meha

Stăpână, e plină casa de străini, cari nu se pomeneau pe aici pînă acum. Și se șoptește că oamenilor, cari au venit în suita tetrarhului, le place să se cam dea pe lîngă fecioare.

Salomia

Vie. Nu mă tem de nici un bărbat. Pentru mine, ei sunt ceea ce sunt, eu îi iubesc așa cum sunt.

Abi

Ai văzut tu bărbați, stăpână ?

Salomia

Nu vorbesc de cei din neamul nostru. Țștia au niște bărbi ca niște umflăfuri pe fălci, și — pînă să bagi de seamă, îi vezi desculți. Și apoi se mai zice... nu-mi place mie asta de loc. Dar cînd am fost eu odată cu tatăl meu în Antiohia, am văzut acolo tineri albi la față, cu bucle de păr auriu, și purtînd încălțăminte roșii... Și ce frumos miroseau tinerii ăia. Tatăl meu îmi spunea că sunt Greci, adevărați Greci din Elada. Ei începură să suriză și pe mine m'au cuprins fiori. De ce stai așa de posomorâtă, Miriam, și n'ascuți ce vorbesc eu ? Nu-ți place ceea ce spun eu ?... Râzi ! Râzi, sau te bat... De nu râzi, pun să te biciuiască.

Miriam

Poruncește să mă biciuiască, stăpână.

Salomia

Unde ai fost astă-noapte? Păzitoarea palatului mi-a spus c'ai vrut să te duci să-ți vezi mătușa... Mi-se pare că ai vre-un iubit. Spune drept: ai? (*Lingușitoare*). Spune-mi ceva despre el, Miriamo... încet... să n'audă alt cineva. Dacă-mi spui, îți dăruiesc o brațară de aur.

Miriam

Stăpână, n'am pe nimeni care să mă iubească...

Salomia

Iudeelor, vorba voastră nu-i spusă din inimă și ochii voștri sunt fățarnici. Și cu toate astea, Ierusalimul îmi place. Pe acoperișurile lui joacă un fel de aburi împurpurați. Și ce blând și tainic sărută soarele pe la Ierusalim. Dar voi nu înțelegeți lucrurile astea... Pentru a le înțelege, ar trebui să vă curgă în vine sânge de-al marelui Irod. Numai mama are acest sânge... și eu îl am dela ea... Și ori cât ați bombăni voi, în Ierusalim, mama a știut ea ce face, când a fugit dela acela. Acesta-i cu mult mai mare decât celalalt... Și pentru că a fost atât de deșteaptă — deși cam nebunatecă — eu o iubesc și împart cu ea nebunia ei. (*Se aruncă'n pat*) Și... nu prea sunt de lepădat nici pentru unchiul Irod... Am băgat eu de seamă cum se uită el pe furiș la mine. Când m'o dojeni mama, am

și eu cu ce s'o necăjesc. (*Îngână un cântec*), Sunt floriceică din Saron și trandafir din vale... Prietenu 'n grădina lui nu vine să mănânce... Miriam, unde dă fereastra asta ?

Miriam

Nu știu, stăpînă. N'am mai venit pînă acum în sala asta.

Salomia

Ia, du-te și vezi.

Miriam (*se uită pe fereastră și tresare*)

Salomia

De ce te-ai speriat ?

Miriam

M'am speriat, stăpînă ?

Salomia

Ia, spune, ce-ai văzut ?

Miriam

Mulțime de popor stă 'mprejurul unei fântâni și...

Salomia

Și ?

Miriam

Nu pot...

Salomia (*se scoală și se duce la fereastră*)

Ah ! (*Se uită o clipă afară, fără să zică nimic*). Miriam, cine-î acela ?

Miriam (*zăpăcită*)

De cine 'ntrebi, stăpînă ?

Salomia

Mai e vre-unul afară de el. . Miriam, dragă oacheșa mea Miriam ! *(aproape ameninșătoare)*
Nu te lepăda de el.

Miriam

E—Ioan — Botezătorul !

Abi Meha *(alergînd curioase spre fereastră).*

Botezătorul ?

Salomia

Fie cine-o fi. Ia uitați-vă cum se îmbulzește în jurul lui poporul rugător. Ați văzut undeva prin văile voastre, vre-o stîncă plecându-se ? Ca o stîncă-i și el, nu se pleacă. El nu — numai — dacă — poate — *(întinde brațul).*

SCENA II-a

Cele dintâi Irodiada (prin mijloc).

Meha

Stăpână, mama ta.

Irodiada

Ce faceți voi aici, fetelor ? Și tu, Salomio ? S'ar putea zice că se dă o rea creștere aci în Ierusalim.

Salomia *(cu gândul de a o răni, dar mîhnită în aparență).*

Chiar așa se și cam șoptește, mamă, după cum mi-se pare...

Irodiada *(tresărind).*

Pleacă,

Salomia

Plec, mamă, *(Se îndepărtează, și se oprește după coloanele balconului).*

Irodiada

Voi rămâneți aici, fetelor. Sunteți din Iudea ?

Meha

Da, stăpână.

Irodiada

A venit până la mine vestea, că unul de-ai vostri, pe care voi îl numiți Ioan Botezătorul, predică răscoală pe uliți ? Care din voi îl cunoaște ?

Meha

Asta de colea.

Abi

Chiar ea a spus.

Irodiada

Ce știi tu despre el ?

Miriam

Știu numai, că astă noapte am îngenuchiat înaintea lui și m'am rugat.

Salomia *(ieșind mai în față).*

Tu ? Tu ?

Meha

Iartă, stăpână. Mai adineaori sta în fața palatului.

Irodiada

Arătați-mi-l,

Meha (*de la fereastră*).

A plecat acum.

Irodiada (*spre Miriam*).

Atunci alergă după el, până ce-l găsești, și adu-l înapoi în taină, (*arătând în jos la dreapta*) prin ușa aceea.

Salomia

Nu ea. Nu vreau să meargă ea. Nu.

Irođia

Dar de ce nu ?

Salomia (*îmbrățișând pe Miriam*).

Ea mi-i cea mai dragă. N'o las de lângă mine. (*Se apropie de Irodiada, milogindu-se*). Mamă !

Irodiada

Ești numai o copilă până acum, și — (*Miriamei*) pleacă.

Salomia (*amenințătoare*).

Miriamo ! (*Miriam iese*).

Irodiada

...și ți-a și crescut dintele șarpelui în gură.

Salomia (*înghenuche pe pat în fața ei și-i înconjoară soldurile cu mâinile*).

Iartă-mă, mamă. Noi nu suntem ca celelalte... Noi înțepăm pe acel pe care-l iubim.

Irodiada (*încet*)

Dar pe cel pe care-l urîm ?

Salomia (*încet*).

Pe acela-l sărutăm.

Irodiada (*vîzînd*)

Copilo ! (*O sărută*).

Salomia (*vîzînd*)

M'ai sărutat.

SCENA III-a

Ceilalți, prefectul palatului

Prefectul palatului

Stăpânul meu, tetrarhul Irod, dorește să te vază, stăpână.

Irodiada (*trage speriată vătul pe fața Salomei*)

Pleacă, fugi, aleargă.

Salomia

Mamă ! mi e teamă de odăi. Nu pot rămânea pe lângă tine ?

Irodiada (*privind spre ușe*).

Du-te odată !

Salomia (*urecă încet treptele cu tovarășele ei de joc*)

Irodiada

Tu ești prefectul palatului ?

Prefectul palatului (*se închină*)

Irodiada

Pune păzitori la fiecare ușe. Cine intră odată, e bun intrat, să nu mai poată ieși. Și taci.

Prefectul palatului

Cine te vede, știe că tu ești stăpână. Cum n'aș tăcea eu, sărmanul de mine. (*Pleacă spre ușe*)

SCENA IV-a

Ceialalți. Irod. Gabalos. Merocle. Iabad. Prefectul palatului care, după intrarea acestora, iese).

Irod

Prințesa, cel ce așteaptă mult un moment, acela trebuie să guste pe deplin farmacele clipei. De aceea (o sărută pe frunte și pe gură). iartă-mă.

Irodiada

Te-ai odihnit, te-ai întărit ?

Irod

N'ar trebui să mă întrebi despre asta. Tatăl meu era unul din acei ce nu obosesc nici odată. Dar prea multa răsfățare va duce pe fiul lui la pierzare ; și — (*observă pe Salomia care, de pe balcon, ridicând puțin vălul, s'a uitat la el și după ce bagă de seamă c'a fost văzută, dispare*).

Irodiada

Ai tăcut ?

Irod

Fiica ta nu-i cu tine ?

Irodiada (*rece*).

Nu.

Irod (*dă din cap, surîzând și uitându-se în jos*)

Da — dă-mi voe, stăpână. Aștia-s prietenii mei, ca să nu zic servitori, căci nu sunt.

Merocle

Stăpână, sunt servitori pentru a putea fi prieteni.

labad

Și prieteni, pentru a putea servi, doamnă.

Gabalos

Și sunt plătiți și pentru una și pentru alta, stăpână.

Irod (*surâzând*)

Ștrengarul, pe care îl auziți chiar acum, aducând la vorbă cu Asirienii, e Gabalos din Antiohia. Vezi, eu nu mă supăr când mă ia în bătae ne joc.

Gabalos

Căci și Irod, cel mare, își ținea câte un nerod.

Irodiada

Luându-și, se zice, de multe ori încă unul, și anume înainte de a îneca pe cel dintâiu.

Gabalos (*se închină zâmbind și trece la o parte, strâmbând din nas*)

Irod

Ăsta-i Merocle, oratorul. Vocea lui se aude departe de tot. Și în Roma se aude ea, când acei de acolo uu vor să-mi dea mie crezământ.

Merocle

Dar nu pot să fiu pe deplin vesel, mai înainte de a nu saluta pe stăpâna, cu strigătul: „Să trăești, stăpână“.

Irodiada (*tresare zâmbind, apoi schimbă o privire cu Irod*).

Merocle (*apropiindu-se de Gabalos, încet*).

Bine ai adus-o, dar eu am nimerit-o și mai bine.

Irod

Și față cu acești calmi visători : iată Iabad, levitul, lumina și conștiința mea de cum am pus piciorul pe pământul Iudeii. Căci jur pe Bachus, el știe ce am de făcut în fiecare moment, pentru a fi cucernic, în chipul cum e obiceiul cucernicului meu popor.

Gabalos (*înset*)

Se face că și-a uitat.

Merocle (*înset*)

Crezând că în acest chip va semăna mai mult cu tatăl său.

Irod

Pentru a da o pildă, ce-mi poruncește acest sfânt moment ?

Iabad

Stăpâne, soarele coboară. Mielul tău de Paști, miel de un an și fără nici o pată, a fost tăiat în templu și adus în curte, spre a fi binecuvântat. Tu ca stăpân și părinte al acestui popor...

Irod

Eu însu-mi s'o săvârșesc ?

Iabad

Prea măritul tău tată nu făcea lucrul acesta și de aceea poporul murmura în contra lui.

Irod

E mai curat să binecuvintezi decât să

tai. Voi binecuvânta. Da, da, Greci înțelepți slujim zeilor spre a putea domni peste oameni. Și la urma urmelor în zadar slujești. *(Le face semn să iasă. Către Iabad)* Pregătește-mi totul. Te urmez. *(Gabalos, Merocle și Iabad ies).*

SCENĂ V-a

(Irod. Irodiada. Mai târziu Salomia cu Meha pe balcon. Irod și Irodiada stau puțin față în față fără să zică vre-un cuvânt).

Irodiada

Ești mulțumit ?

Irod

Bunătatea ta mă sdrobește. Pentru mine e mai însemnat să știu, de ești tu mulțumită ?

Irodiada *(simțând batjocura lui).*

Trei nopți de-a rândul n'am avut nici un adăpost. Ca o cerșetoare bătrână, fără nici un căpătâiu am bătut drumul plin de praf. Slugile mele s'au lăpădat de mine. Numai Salomia nu m'a părăsit. Pe ea am lipsit'o de tată, pe tată de copila lui. Și ceea ce am furat soțului, mai bine poți vedea tu ca mine. Vezi, câte am făcut eu pentru tine !

Irod

Eu mi am gonit femeea, care mi vorbea tot așa despre iubirea ei. S'a dus la tatăl ei, care a pornit cu războiu în contra mea, pentru a răzbuna rușinea fiicei lui, Și mie

îmi lipsește un lucru de nimic : armata.
In Roma mă amenință disgrația. Fratele
mă blastă. Iudea întreagă m'arată cu
degetul. Vezi, numai cât am făcut pentru
tine !

Irodiada

Și-ți pare rău numai de atât ?

Irod

Nu... dar iartă-mă, dacă te dojenesc, c'ai
venit prea de vreme.

Irodiada

Nici odată nu s'a auzit o mai călduroasă
urare de bunăvenire ca acest „prea de
vreme“.

Irod

Nu-mi lua cuvintele în rău, te rog.

Irodiada

Nici nu îndrăznesc să spui, că m'a mânat
dorul.

Irod (*zimbând*).

Vorbește, vorbește într'una.

Irodiada

Ai uitat tu zilele privirilor vorbitoare și
jurămintele tăcute, când fiecare răsufare
era o dorință și fiecare cuvânt o patimă ?

Irod

Cum să le uit, iubită, cum să le uit ?

Irodiada

Și nu te mai gândești la nopțile, când pași sfioși îți arătau prin întunecarea calea spre grădinele îmbălsamate, când printre flori florilor doi inși amestecau suspinele lor ?

Irod

Cum să nu mă gândesc, iubito, cum să nu ?

Irodiada

M'am îmbrăcat în vestminte indiane, mi-am pus la gât salbă de flori de rodii și praf de aur mi-am presărat pe păr, dar tu nu vezi... Eu îți vorbesc ca o mireasă, dar tu nu m'auzi. *(Salomia s'a ivit în balcon, împreună cu Meha. Irod le observă).*

Salomia

Stai să văd dac'o fi venit. *(Se uită în jos și după ce privirea ei s'a întâlnit cu aceea a lui Irod, dispare).*

Irodiada *(observând încurcătura lui, cu un strigăt).*

Intr'adevăr, tu nu mai ascuți nimic.

Irod *(regăsindu-se repede).*

Cum să n'ascult ? Ceea ce numești tu nupțial în sufletele noastre, aceasta au auzit-o de atâtea ori grădinile acelea. Mai las-o acum. Azi îmi pare că am altceva de lucru.

Irodiada

Crezi că sunt leneșă ? Mă iei drept una care vine în fiecare seară să cerșetorească vre-o

câteva diesmerdări ? ! Privește-mă ! Nu mai e iubita. E stăpâna, privește o.

Irod

Mă uit și văd o femeie care aiurează.

Irodiada

După cum știu că ești stăpânit de ambiție și că — sub zîmbetul acela totdeauna gata — o mahnire ascunsă te roade...

Irod (*însălmântat*).

Cine ți-a spus, — de unde ?...

Irodiada

Tot așa de bine și de adevărat te cunosc. Adineaori când ziceai că aiurez, tu te gândea cum m'ai putea gonî mai repede... Prostule !... Alungă-ți insomnia nopților tale, și ceea ce tu numești *mare* în tine, moștenirea de la puternicul acela, pe care nu-l vei ajunge nici odată...

Irod

Femeie — cum (*se înecă în vorbă*).

Irodiada (*zîmbind*).

Ei, sfârșește — vorba. Căci dacă nu mă vrei ca iubită, poate ai nevoie de mine ca să te ascult.

Irod (*după ce s'a plimbat de mai multe ori în sus și în jos, în prada neliniștei*).

Pe care nu-l voi ajunge nici odată ?... Dar ce-i acela, care surâde grațios în mânie ? Un laș ?... Ce-i acela, care-i taler cu două

fețe ? Un trădător ?... Ce-i acela, care linge scuipatul din gura stăpânitorilor ?... O slugă ?... Nu... Căci tot așa a făcut și el.. Dar câte odată, când de sângele îngrămădit era să-i pleznească vinele frunții, atunci zmulgea sabia din teacă și tăia ce-i ieșea în drum — prieten, vrăjmaș, tot una. Până când sângele victimelor sale l'a spălat pe față, albindu-l... Până ce pe atotputernicii dela Roma i-au cuprins fiori de o putere atât de mare... Și mie mi-se ridică sângele la tâmple — și eu vreau — dar eu n'am sabie. Și de acea vreau mai bine să râd drăgălaș... să schimb fețe și să ling scuipatul preoților — ca fiul lui Irod — și ca măimuța lui.

Irodiada

Dar dacă preoții ar ține cu tine și ar fi ca o redută în contra poporului turbat, atunci te-ai îndoi mai puțin de tine ?

Irod

De mine nu mă îndoesc eu de loc. Și ceeace spui tu n'o să se întâmple niciodată.

(Irodiada se duce spre ușa din mijloc și o deschide. O portăreasă intră).

Irodiada

Ce vești aduci ?

Portăreasa

Cei doi soli ai templului, au venit iarăși cu o nouă solie de la înaltul pontifice.

Irodiada

Du-i în sală. Să aştepte acolo.

(Portăreasa iese)

Irod (într'un acces de râs de furie şi spaimă).

Au şi început trîmbiţele lor să răsunе pe drum? A şi început să bubue la poartă grozavul blestem?

Irodiada

Eşti greşit, prietene. O binecuvântare mică sgârie la uşe. Dacă vrei, las-o să între.

Irod

Visezi!

Irodiada

Ascultă-mă. De ce m'am retras în pripă în casa asta goală mai nainte de tine? De cum am venit aci, am început să întru în vorbă cu preoţii

Irod

Tu?

Irodiada

Cum să nu ascunzi înaintea poporului pe o înşălătoare, ci să te duci mâne cu ea la templu, cu fruntea ridicată. Ar fi fost o glumă proastă ca preoţii să răză în nasul femeii, fugită de la frate-tău, — cu aceleaşi mutre de slujitori părinteşti, cu cari salutau odinioară pe virtuoasa Mariama.

Irod

Şi ce i-ai mai vândut pentru aceasta

Irodiada

Dacă dai ceva, e dăruit.

Irod

Poate să te crează unul care nu cunoaște pe marii jertfitori ai altarului.

Irodiada

Ei bine! (*Incet*). Noi trebuie să făgăduim și să chezășuim, că nu vom mai cârți la Roma, râvnind la Iudea și la regat... (*batjocoritoare*) apoi se va chibzui.

Irod

Si ce-ai răspuns la asemenea vorbe îndrăsnețe?

Irodiada

Am făgăduit... Ce puteam face altfel... Pentru mine... pentru tine chiar.

Irod (*arătându-se*).

Prada asta încă nici nu era a ta și... ai și trădat-o.

Irodiada

Mi se părea că te aud cerând o sabie. (*Zâmbind*). De vrei să fii rege, trebuie să omori pe toți cărora le-ai făgăduit că nu vrei să fii. Atunci, par'că n'ai fi făgăduit nimănui nimic.

Irod (*privind-o încremenit*)

Femeie!

Irodiada

Mai crezi și acum că eu am plecat numai de dragul unui sărut?

Irod

Mi-e teamă de tine... Dar chiar dacă ai isbutit să înfrângi pe preoți, tot mai ai poporul, sutele de mii de capete pe cari nu le cunoști. Odinioară ei au aruncat în capul adevăratului lor rege cu jertfele lor, au omorât între templu și altar pe fiul lui Barachia. Si nu știi că Botezătorul e în oraș?

Irodiada

Botezătorul? Lasă pe Botezătorul în seama mea.

Irod.

De ăla să te apropii numai dacă ai cu tine sabia dreptății. Eu așa te sfătuesc.

Irodiada (râde).

SCENA VI a

Ceilalți, Iabad și câțiva servitori.

Iabad

Iartă-mă stăpâne, mielul e gata.

Irod

Mai întâi să auzim preoții — dacă vrea stăpâna voastră și a noastră.

(Irodiada dă din cap surizând. Toți ies).

SCENA VII-a

Ion, Miriam (prin ușa de jos, din dreapta).

Miriam

Aici poți să-i aștepți, Rabi. Ce poruncești slugii tale?

Ioan (dă din cap).

Miriam (ii sărută poala hainei. Iese pe sus, prin dreapta).

SCENA VIII-a

Ioan rămâne o clipă singur. Apoi Salomia. După ea Meha, Abi, și alte două fecioare.

Salomia (se apropie încet până la grilaj, se uită în jos la Ioan caută o floare și negăsind-o, se întoarce spre Meha).

Dă-mi ce ai la cingătoare. (Ia trandafirii, pe cari îi dă Meha și îi aruncă în jos). Aduce-ți flori mai multe și aduceți și harpele. Meho, rămâi cu mine, că altfel mi-ar fi teamă... (Toate fetele ies. Meha rămâne). Sălbaticule din pustiul Iudeei, fulgerul dușmănos din ochii tăi nu mă va omori, dar eu vreau să aprind în el un alt foc, drăgălaș și bolnav ca visurile mele, când narcisele îmbălsămează căpătâiul meu. (Fetele se întorc). Dați-le încoace!... Trandafiri două brațe încărcate. (Iși bagă capul în flori). Dac'ași avea mai multe narcise! Nu, rămâneți și cântați cântecul ce v'am învățat eu eri, cântecul ce-l cântau dăntuitoarele din Antiohia. Dar încet să nu se sperie de noi... Unde-i Miriam?

Abi

N'a vrut să vie.

Salomia (printre dinți).

N'a vrut!... A văzut trandafirul... Il ridică ca pe ceva ce nici odată... Na, mai mulți și mai mulți. (Aruncă trandafirii peste el).

Corul fetelor (care durează în timpul celor ce vor urma și care se termină într'un acord de harfă).

Am pus la încălțăminte mirt în floare
Ca oaspe al meu ți-am dat susan și miere,

Mi-am strîns ușor trupșoru 'n cingătoare
 Și ți-am cântat pe harf'a mea plăcere,
 Vin' să răcorim căldura
 Ce o sufăr eu... Vîno,
 Că de nu, simți-vei ura
 Sufletului meu... Vîno!

Ioan (*privește mirat în sus. Ploaia de flori îl lovește în față. El se dă înapoi.*)

Cine se joacă cu mine?

Salomia (*a coborât încet treptele.*)

Eu, stăpâne.

Ioan

Cine ești tu?

Salomia (*într'o alintare cam stînjinită.*)

Sunt floriceică din Saron și trandafir din vale.

Ioan

Ei, joacă-te cu cele de seama ta. Pe mine lasă-mă singur. Ori du-te și chiamă pe aceea care m'a chemat.

Salomia

Pe mama?

Ioan

Tu ești Salomia a...

Salomia

Da, eu sunt aceea.

Ioan

Descopere-ți fața să ți-o văd, fecioară.

Salomia

Uite-o. Dar nu te uita așa. Dacă mă si-

lești, să-mi acoper fața cu mânilor, eu mă uit printre degete și râz ascunsă după ele. Dar eu râz!

Ioan

Fecioară, știi tu jalea casei ăștia? A păcătuit și sufletul tău cu cei păcătoși?

Salomia

Mai uită-te odată la mine, stăpâne. Nu sunt eu tinără între fiicele lui Israil? Și se zice că tinerețea nu are nici o greșală și nu știe de cei păcătoși. Uite, m'au închis în camere, dar eu am descuiat zăvoarele și m'am furișat încoace, căci știam că ești aici, stăpâne.

Ioan

Cum să zic furtunei: treci înainte și valurilor: n'o înghiți?

Salomia

Vorbește, cu toate că eu nu înțeleg ce spui tu. Și știi tu că după legea iudaică noi păcătuim acum? Noi amândoi — păcătuim! Tovarășele mele s'au dus și nu e oprit unui Iudeu să rămâe singur cu o Iudee?

Ioan

Nu sunt numai cu tine. După tine stau ascunse umbrele acelora, cari te-au târât aici, în cuibul lor de plăceri degustătoare.

Salomia

Eu trăiesc din plăcerile mele, stăpâne. Ce am eu cu plăcerile altora? Am cetit

odată proverbul, că apele furate sunt dulci și doica mi-a povestit, că o comoară neatinasă licărește numai aceluia ce n'o caută. Nu-i așa, că tu nu mă căutai pe mine?

Ioan

Vorba ta-i încurcată.

Salomia

Lasă! Nu mă dojeni! Gândește-te că și visurile noastre sunt încurcate. Când am fugit încoace cu mama, am trecut printr'un câmp de mac... Și roua licăria pe flori. Florile păreau cenușii și toate erau închise, fiindcă era noapte. Acum însă-'s deschise și cred că obrazii mei se roșesc întocmai ca floarea macului.

Ioan

Tu ești drăgălașe printre ficile Ierusalimului. Ele vor plânge pentru tine!

Salomia

De ce vor plânge? Voi fi jertfită? Stăpâne — nu eu. Apără-mă... Știu o poveste a regelui care a făcut o tovărășie cu soarele. O știi și tu?

Ioan (dă din cap).

Salomia

Tot așa vreau și eu să fac cu tine o tovărășie. Vrei să fii eu soarele și tu regele, sau eu regele și tu soarele meu?

Ioan

Fecioară, eu nu pot fi nici soare, nici rege.

Salomia

De ce nu? E numai un joc.

Ioan

Regele vine după mine, iar eu rătăcesc prin întuneric și-mi caut un drum printre măracini.

Salomia

Și nu l-ai găsit?

Ioan

Pentru mine, nu!

Salomia

Dar pentru alții?

Ioan *(chinuit, aproape numai pentru sine)*.

Cine știe?

Salomia

Arată-mi-l și mie, stăpâne, va fi cel mai bun pentru mine.

Ioan

Incinge-ți coapsele, aruncă-ți o pânzătură mohorâtă peste păr și pleacă dela mine... Fugi, căci eu sunt trimis ca o mânia asupra ta și ca un blestem pentru pierzarea ta.

Salomia

Stăpâne, ce va putea face mânia ta ce-ia ce-i dă prilej de bucurie și de sărbă-

toare? Și chiar de m'ai întâmpina cu flăcări de foc, tot nu mi-aș boci tinerețele două luni de zile, ci ași întinde brațele spre tine strigându-ți: Nimicește-mă flăcără; soarbe-mă, flăcără!

Ioan (*după o scurtă tăcere*)

Du-te.

Salomia

Mă duc!... (*Se aruncă la pieptul mamei sale, care intră*)
Mamă!

SCENA IX-a

Ceialaltă. Irodiada și femeile ei.

Salomia

Iartă-mă, mamă, și lasă-mă lângă tine.

Irodiada

Tu, ăl de colo, tu care privești așa de sus la mine, tu ești acela care răscoli poporul în contra mea?

Ioan

Eu sunt cel pe care l-ai chemat.

Irodiada (*așezându-se pe scaun*)

Vino mai aproape de mine.

Ioan

Indepărtează de lângă tine pe femeile tale și pe această copilă, pentru ca sufletul ei să nu se veștejească mai înainte de a se fi copt.

Irodiada

Femeile pot să plece. (*Femeile ies*). Dar această copilă-i tovarăşa soartei mele. Poate s'auză și ea ceea ce am să-ți spun.

Ioan

Dar ferește-o de ceea ce am să-ți spun eu.

Irodiada

Ai luat seama bine, profete? La fiecare ușe stau câte două straaje armate. Gândește-te la primejdia ce te așteaptă, ca să nu-ți vezi moartea aici.

Ioan

Eu slujesc vieții, și primejdie n'am întâlnit până acum în calea mea.

Irodiada

Eu cinstesc credința ta, profete, și de aceea vreau să-ți vorbesc prietinește. Mi s'a spus și mie despre un om, care pribegește departe de locuințele celorlalți oameni și care numai când și când se coboară la isvorul răcoritor pentru a binecuvânta, cum se zice. Asta mi-a plăcut mult. Înaintea măririi se închină și cel mare și astfel mă închin înaintea ta.

Salomia (*care era ghemuită la picioarele Irodiadei, se scoală, cuprinzându-i gâtul în brațe*).

Irodiada

Nu vreau să mă răfuesc cu tine acum, pentru-că mă bățjocorești prin tot Ierusalimul, căci tu nici nu mă cunoști... dar

nu-mi vine bine să te văz, răscolind pelinul, care amărește pe vitele Iudeei și mai mult în contra mea. Te-ași fi ținut mai mândru și așa fi crezut că ți-e mai dogată singurătatea.

Ioan

N'am venit nici să mă lauzi, nici să mă hulești. Am venit să te întreb, dacă mâne, în ziua întâia de Paști, vei veni la templu alături de tetrarh ?

Irodiada (*stăpânindu-și cu anevoie mânia*).

Eu bag de seamă, profete, că mânia ta e pusă în lanțuri și le scutură. Dar până a-i da drumul, îngăduie-mi și mie o întrebare, căci vezi, eu mă trudesc să mă apropii de tine și te-ași prinde prietin cu dragă inimă. De nu mi-ai fi părut deosebit, n'aș mai fi ispitit, dar, de bună seamă nimeni nu-i atât de deosebit, încât inima lui să nu jinduiască în ascunsul ei cine știe ce și care să nu-și zică : mare bucurie ar fi pentru mine asta, sau *asta-i* dorința mea.

Ioan

Nu te înțeleg.

Irodiada

Ia uită-te în jurul tău : Nu te ispitește de loc albeața de zăpadă a marmorei și aurul strălucitor de auriu ce-i ?

(Ioan tace).

Irodiada

Sau... nu ai râvnit tu nici odată la puterea, strălucirea și bogățiile acestei lumi ?

Ioan (tace).

Irodiada

Sau... (arătându-o pe Salomia, care s'a ghemuit iar la picioarele ei) nu ți-ai simțit inima cuprinsă de fiori dulci înaintea acestor frumuseți descoperite.

Ioan (după o tăcere).

Tu ai vrea să mă cumperi ? Dar știi tu cât prețuești ? Cu o baniță și jumătate orzești prea plătită. . căci curtezană-i numele tău și adulteră ți-e scris pe frunte.

Irodiada (tresărind).

Taci! Taci!

Salomia (căzându-i în brațe).

Mamă!

Irodiada (stăpânindu-se, rece, batjocoritoare).

Ar trebui să poruncesc să te înhațe. Dar tu mă faci să râd. Și dacă nu te-ai trecut cu firea în înfumurarea ta, ascultă încă ceva: Cine se încumetă să fie judecător peste oameni, acela trebuie să fie părtaș cu ei la lucru și să fie om ca toți oamenii.

Ioan (atîns).

Ce — spuseși tu ?

Irodiada

Dar tu îmi pari atât de departe de lume

încât bătăile de inimă ale oamenilor ție-ți par o nebunie... Te ai furișat în pustiu, lăpădându-te de ori-ce datorie, și de acolo ieși afară spre a năpăstui pe alții. Te-o fi învățat vântul arzător al pustiiului cum să urăști, dar tu nu știi nimic despre cei ce trăesc și mor numai din iubire.

Ioan

Și tu vorbești de iubire?... Și tu?

Irodiada

Vezi, profete, eu îmi bat joc de tine. (*Râde*).

Salomia

Mamă, uită-te la el — taci!

Ioan

Înveninează-mă mereu, cu veninul tău, căci nemerești foarte bine. Dar (*arătând spre ferastră*) uite colo poporul Domnului cum îți arată dinții, căci tu ai furat pâinea lui amară și i-ai luat toată biata mângăiere. Tu-mi spui că eu nu-l cunosc! Dar eu știu dorința lui, căci eu i-am sădit-o în inimă. Înaintea dorinței aștia, eu pun viața mea și-ți spui: Vai ție, că ai prihănit-o! Tu sugi bărbaților puterea și furi fecioria fetelor. Tu semeni batjocură pe unde eu vreau să iau rodul credinței. Și dacă tu în covoi pe cei puternici înaintea scaunului plăcerilor tale, eu adun pe cei săraci și obijduiți în calea ta, să te strivească sub

tălpile lor. Vai ție și vai aceluia, care se îndrăgostește cu tine în culcușul tău! Vai și acestui trupșor fraged, care se zvârcolește sub biciul sângelui tău. Vai vouă, vai!

Irodiada (*sărind și alergând spre ușe*).

Străjile, să-l ridice străjile, străjile (*Smulge ușa*).

SCENA X-a

Ceilalți. Doi păzitori.

Irodiada

Duce-ți pe acest om. (*Se îneacă în vorbă, izbită de privirea lui Ioan*).

Ioan (*surizând*).

Gândește-te ce vrei să-mi faci!

Irodiada

Duceți pe acest om — afară — scoateți-l în stradă. (*Amețește și cade pe scaun*).

Salomia

Tu ai venit în flacări de foc !...

Ioan (*pășește spre ușă*).

(*Cortina cade*).

ACTUL III

O odaie în casa lui Iosafat. În fund o ușe, care dă în stradă, lângă ușe o fereastră cu zăbrele. În partea stângă o ușe care dă într'altă odaie, în dreapta o altă ușe. În stânga, în față, unelte de cismar. Mai la mijloc o masă și scăunele de meseriaș. În dreapta un pat și înaintea lui o masă. Odaie sărăcăcioasă, dar nu goală, luminată cu două lămpi de lut.

SCENA I-a

(Iael cu un copil la sân. Alți doi copii în jurul ei. Mai multe femei stau la stânga și spionează la ușa crăpată, prin care abia se aude un cântec de psalmi, cântat de bărbați).

Băiatul

Ce cântă ei acum, mamă ?

Iael (palidă, îngrijată.)

Cântă marele Hallel, copilule.

Băiatul

Și cântă și profetul cu ei ?

Iael

Asta n'o pot auzi, dragă. (Alte două femei vin prin ușa din mijloc).

Cea dintâi

Iael, am înțeles, că marele proroc va mânca Paști în casa voastră. Ingădui-ne-vei să-l vedem și noi ?

Iael

Întrați.

Una din cele de mai nainte

Iată-l, cel din stânga de colo, ăla este.

Cea dintâi

Cel atât de întunecat la față ?

A doua

De-acela m'aș teme. (*Cântecul încetează*).

Cea dintâi

Să zice că el a venit în oraș, ca să judece pe Irod. Nu-i așa, Iael ?

Iael

Nu știu.

Băiatul

Mamă, privește, ei beau acum paharul al patrulea. Indată vor sosi.

Cea dintâi

Binecuvântat-a *el* paharul al patrulea ?

A doua

Nu, Iosafat l-a binecuvântat.

Cea dintâi

Și de ce nu l-a binecuvântat *el*, Iael !

Iael (*nu răspunde*).

Cea dintâi

Priviți, acum se ridică.

Alta

Aici vin, Iael ?

Iael

Iată patul în care se va odihni.

Mai multe

Apoi rămîi cu bine, Iael.

Iael

Cu bine! (*Pleacă grăbite*)

SCENA II-a

Iael cu copiii. Ioan, Iosafat, Amaria.

Iosafat

Aici ești singur, Rabi. Ceilalți au rămas afară.

Ioan

Îți mulțumesc, Iosafat.

Amaria

Și eu, Iosafat.

Iosafat

Mulțumește-i lui, Amaria, că a mâncat cu noi împreună. (*Pe când se așează pe scaun, Ioan șoptește încet către Amaria*). Vino! (*Observă pe Iael, stând după ușa, neabăgară în seamă*). Iael, tu ești aici cu copiii?

Ioan

E soția ta, Iosafat?

Iosafat

Da, Rabi.

Ioan

Și copiii tăi?

Iosafat

Da, Rabi.

Ioan

Tu nu mi-ai spus nici odată, că... Te cheamă Iael? Astfel îți zicea el.

Iael

Da, Rabi.

Ioan

De ce nu te apropii ?

Băiatul

Rabi, ni-e teamă de tine ?

Ioan (*zâmbind*)

Și pentru ce vă temeți ?

Băiatul

Nu știu.

Iosafat

Iartă, Rabi, tu vezi că e...

Ioan

Iosafat, n'ai vrea să mă lași puțin cu ai
tăi împreună ?*(Iosafat se închină, face un semn Amariei și ies amândoi prin
ușa din dreapta).*

SCENA III-a

Ioan, Iael, Copiii.

Ioan

Iael, ochii tăi sunt tulburați. Ce ai pe
inimă ?

Iael

Ingenunchiază, fiule Baruch, și tu cela
lalt, îngenunchiați amândoi.Copilul (*scâncind*)

Mamă.

Ioan

Ce-i asta, Iael ?

Iael

Ziceți : Rabi, ție ne rugăm !

Copii

Rabi, ție ne rugăm.

Iael

Te roagă și mititelul acesta, deși nu știe încă a se ruga. —

Ioan

Și pentru ce — ?

Iael

Se le dai înapoi pe tatăl lor, căci iată pâne nu au.

Ioan *(ridică pe băieți)*

Tocmai mâncarăm mielul în casa ta și tu zici că n'au pâne ?

Iael

Nu vorbesc de ziua de azi. Astăzi și cel mai sărman are pâne. Iată, Rabi, tu ești cu adevărat un mare proroc și multe poporului ai dăruit, dar vai, mie mi-ai luat — mie și acestor copii — ni-ai luat tot ce avem.

Ioan

Am putut eu asta, Iael ?

Iael

Iată, de multă vreme soțul meu aleargă noaptea la tine în pustie și munca și-o lasă și noi flămânzim. Și prea bucuros ne-am da flămânzirii, de foame am muri

chiar pentru el, dacă nu ni-ai fi înstrăinat
și inima lui, dacă iubirea lui nu i ai fi
încătușat-o de tine.

Ioan

Și tu ești dintre aceia ce spun: Mai pe
sus de lege și jertfă e iubirea?

Iael (*spăimântată*)

Asta n'am zis'o, Rabi... Voești doar să
mă nenorocești înaintea preoților?

Ioan

Dar o gândești în inima ta.

Iael

Rabi!

Ioan

Dacă ați fi venit la mine în pustie, v'aș
fi îndrumat către *acela*, care mănecare va
aduce celor flămânzi. Aici sunt sărac. Du-
ceți-vă, eu nu voiu să vă cunosc.

Iael (*pleacă cu copiii către ușe*).

Ioan (*face un semn, prin care îi recheamă*).

Iael

Rabi?

Ioan (*dă din cap*)

(*Iael și copiii ies*).

SCENA IV-a

Ioan. Iosafat. Amaria.

Ioan

Iosafat, cât e de când te cunosc?

Iosafat

Doi ani sunt, de când am venit la tine să mă botez.

Ioan

Și de-atunci ai venit adesea ?

Iosafat

Când n'am fost eu la tine, Rabi ?

Ioan

Eu n'am știut de loc, că tu ești cismar și că — copiii tăi țină de foame. Se pare că nu te cunosc în deajuns, Iosafat.

Iosafat

Parțea mai bună în mine o cunoști. Tu însuși mi-ai dat-o.

Ioan

Așa dar totuși, numai pe mine mă cunosc. Și nu mai știu nimic de tine, Amara... Numai un lucru îl știu : *(privind cu ochii înmărmuriți)*. Eu sunt trimis... *(Se oprește)*.

Iosafat

Rabi !

Ioan

Căci zis-a o femeie cătră mine, că eu nu vă cunosc... Una dintre acele, cari se folosește de cuvântul „iubire“... Și sunt aproape s'o cred.. Dar chiar de v'aș cunoaște, eu nu v'aș iubi pe voi, ci v'aș judeca în numele aceluia — în numele *cui* ? Nu știți voi ?

Iosafat

In numele aceluia ce are să vină, — astfel ne învățați pe noi, dascăle.

Ioan

Mai curând ași vorbi acestor ziduri negre, poate le voi surpa — mai de grabă foamei copiilor tăi, — cuvântul meu poate îi va sătura. Dar credința, care mă privește luminând, fiind că crede, — aceea mă doare.

(Seade).

Amaria (încet).

E târziu. Nu vrei să vorbești de Irod.

Ioan (cătră Iosafat, care se apropie).

Pe cel mai tânăr dintre voi l am trimis să caute pe Galilean. Unde-i ?

Iosafat

Dascăle, el nu s'a întors încă.

Ioan

Nu cumva s'a rătăcit ?

Iosafat

Calea pe care poate veni, i-am spus-o eu, dascăle.

Ioan

Pe Galileanul îl voi. Să-mi dați pe Galileanul... Căci la regele meu e puterea mea. Chiar de i-ași sluji ca un vas nedemn, eu îl slujesc după măsura mea... Vi l-am vestit vouă, — nu-i așa, că vi l-am vestit ?

Iosafat

Cu adevărat, Rabi, așa-i.

Ioan

Dar mărturia asta a crescut în sufletul meu. Și de va veni el, îi se va potrivi oare?

Iosafat

I-se va potrivi, Rabi, căci Domnul îl trimite.

Ioan

Sau sufletul meu nu l-a cunoscut, precum nu vă cunosc nici pre voi. N'auziți nimic de Manase?... Mergeți și străjuiți afară, ca venind să nu treacă de casă.

(Bate cineva în ușe).

Iosafat

Poate e dânsul. *(Merge să deschidă).*

SCENA V-a

Cei de mai înainte. Matei.

Iosafat

Ascultă, Matei, — n'ai văzut pe Manase?

Matei

Nu. — Rabi, am venit noaptea la tine din pricina lui Irod.

Ioan

Din pricina lui Irod. *(Șade cu spatele către dânsii).*

Matei

Am trimis iscoade la palat până în vremea prânzului Paștilor. Preoții intrau și

eșiau într'una. Dar ce judecau nimeni nu știe. Acum, dacă în ceasul al optulea, va veni la jertfa de dimineață, cum are obiceiul să vie în zilele de praznic... dacă va veni cu femeia... scuipând astfel păcatul său în fața poporului, — Rabi, ce e de făcut? Grăește.

Ioan *(nu răspunde)*.

Amaria

Nu te aude.

Iosafat

Se gândește la Galilean.

Ioan

Auzii pe cineva vorbind de păcat. Știți voi în ce haină se îmbracă păcatul mai ales când intră în lume? Veți zice poate în necuviință, în ură. Ori ce-ați zice, eu râd de voi. Ascultați și țineți minte: Iubire se chiamă înainte de toate. Tot ce e mic și se pleacă fiindcă e mic, ceeace aruncă fă-râmiturile pentru a nu arunca pânea întregă, ceea ce astupă gropile, ca să nu se răspândească mirosul greu, ceea-ce taie degetul dela stânga, pentru ca să nu poată spune degetului dela dreapta... toate acestea se chiamă iubire, păziți-vă! Tot iubire e, când măgărița primăvara e doritoare de plăcere, iubire când cerboaițele sbiară în pădure, când femeia însăși în spre seară adună pietre, cu care dimineața are să ucidă poporul, pentru ca în curând să

păcătuiască. Și femeia zice : Iată iubite, ce dulce e patul nostru ! Aceasta o numesc ei iubire !

Matei (*după ce a schimbat o privire cu Iosafat*).

Rabi, mă iartă ! Poporul te așteaptă... Toți câți se svârcolesc în paturile lor, așteptând dimineața, se gândesc numai la un lucru : Judecată, — judecată lui Irod !

Ioan

Judecată lui Irod, — așa e.

Matei

Și tu să îl judeci. Tu și nimeni altul.

Ioan

Il *voiu* judeca !

Matei

Pe el și pe femeie ?

Ioan

Pe el și pe femeie. Vă îndoiiți ?

Matei

De ne-am îndoit, ne iartă !

Amaria

Iar dacă va veni *fără* femeie, — ce o să i se întâmple atunci ?

Ioan

Prea multe mă întrebați. Prea mult mă supărați cu vorba. (*Bătăi în ușe*). Ascultă ! E Manase... (*Iosafat deschide*).

SCENA VI-a

Cei de mai nainte. Miriam.

Ioan

Miriam, tu?... Ce dorești?

Miriam *(cu răsufarea tăiată).*

Fugii din palat... în urma mea veniau în fugă străjerii... Se poate că... ceea ce știu... să-ți fie de vreun folos.

Ioan

Vorbește acelora. Lor le vei fi de folos.

Iosafat

Miriam, vorbește.

Miriam

Dacă dascălul nu mă aude... cu voi n'am nimica.

Ioan

Te ascult, Miriam.

Miriam

O veste a sosit tetrarhului, că poporul îi poartă Sâmbetele. De-aceea el voia să ascundă femeia, dar ea se împotrivea. Ea vrea să facă față poporului, fiind că a jignit-o... Intocmai s'a dat poruncă cuprinsului casei, de-a se găti de drum — încă de cu noapte, pentru ca suita să fie în templu, înainte de-a se aduna norodul. Astel ei vor să scape de mânia poporului și de mânia ta, învățătorule!

Ucenicii .

Asta n'o să se întâmples, — nu n'are să se întâmples.

Iosafat

Și n'ai înțeles, Miriam, prin care dintre porțile din afară vor să între în templu ?

Miriam

Slugile vorbiau de poarta Susan, tocmai când mă strecuram pe lângă ele.

Iosafat

Vor fi cu dânșii și ostașii romani ?

Miriam

Asta n'am aflat-o.

Iosafat

Căci dacă vor fi însoțiți de Romani, va trebui să așteptăm până după a doua poartă, la care păgânii nu se pot îmbulzi sub pedeapsa capului.

Matei

Acolo îi vor putea scăpa preoții.

Iosafat

Firește că pot, — stăpâne, tu ce sfat ne dai ?

Ioan

Eu iarăși vă sfătuesc, eșiți pe uliță, cătați în dreapta — și cătați în stânga. De la acel Galilean afla-voiu ce sfat să vă dau.

Matei

Înțelesu-l'ai ?

Iosafat

Mi-ar fi mai bine, să nu-l fi înțeles.

(Iosafat, Matei, Amaria pleacă).

SCENA VII-a

Ioan, Miriam.

Miriam (s'a tras către părete și privește temătoare la Ioan, care se uită perdut într'altă parte).

Ioan (Observându-o).

Miriam, tot aici ești?

Miriam

Rabi, mă iartă! Îmi era cam teamă. Căci dacă acum m'ași întoarce acasă, străjerii de la poartă m'ar prinde.

Ioan

Cum? N'ai venit tu oare în noaptea trecută la mine în pustie?

Miriam

Atunci încă nimeni nu știa cu cine m'am întovărășit, stăpâne.

Ioan

Dar cine ești tu? Vorbește despre tine. Cine e tatăl tău?

Miriam

Tată n'am — și nici mamă. Țara e plină de orfani ca mine. Sunt mulți de tot la număr. De acea nici n'am întrebat nici odată,

Ioan

Și pentru ce te-ai dus slujnică la palat ?

Miriam

Se spune că aș fi șezut odată acolo în prag, jucându-mă cu petricele. Și înserând, li-se făcù milă de mine și mă luară în casă. De-atunci sunt dintre cei din palat și altceva nu știu.

Ioan

Tu mă slujești cu râvnă, Miriam. De ce mă slujești ?

Miriam

Eu nu știu de ce...

Ioan

Și slujba ta e zadarnică. Știi tu asta ?

Miriam *(dă din cap)*.

Ioan

Nu te vor pedepsi ?

Miriam *(cu cutremur)*.

Mă vor...

Ioan

Vorbește !

Miriam

Doamne, nu-i nimic !

Ioan

Miriam ! În ce chip tu pe acela-l slujești oare, care are să vină ?

Miriam

Doamne, cine poate ști ? Când nu te văd

pe *tine*, simt un dor a-l vedea pe dânsul, — iar când îmi vorbești despre *el*, te văd numai pe *tine*.

Ioan

O, oameni muritori, — în sufletele voastre e un vâjâit de mai multe râuri — curate și tulburi... Eu am să împreună pe toate într'un singur râu mare și-mi pare că am să mă înec într'însul.

Miriam

Învățătorule, eu plec acum. Ori cât de nefolositoare ți-a fost slujba mea, fii îndurător și laudă-mă.

Ioan

Te văd șezând ca odinioară pe prag și jucându-te cu viața ta. Și mi-e milă de *tine*. Dar în casă nu te pot lua, nu. Pleacă fetișo, pleacă și — (*Ascultă*).

Miriam

Stăpâne!

SCENA VIII-a

Cei de mai nainte. Iosafat. Matei. Amaria. Manase

Ioan (*îi întâmpină*).

Unde-i Galileanul?

Manase

L-am căutat, dascăle, din ceasul în care m'ai trimis, până după miezul nopții. Și n'am poposit, nici mâncare n'am luat în gura mea.

Ioan

Galileanul ! Găsitul-ai ?

Manase

L-am găsit. La ostași l-am găsit, era lungit pe pietre și lângă el, în lanțuri, era ucigașul lui.

Amaria

Cine în — sfânta seară a Paștilor — ?

Manase

Ii ziceau David Zilotul. Galileanul ar fi hulit pe D-zeu și iată pentru ce a trebuit să moară.

Iosafat

Cu adevărat, a hulit pe Dumnezeu.

Matei

L-a hulit.

Ioan

Eu însă zic vouă : Înaintea *lui* n'a fost hulire, ci închinare a fost. Imi vine a crede că oameni de ăștia au venit mai mulți din Galileea. Căci acolo furtuna i-a trezit... Ascultă, Iosafat, nu dorm noaptea asta mai mulți călători pe pietrile de lângă porțile templului ?

Iosafat

Da, Rabi. În noptile senine ca cea de astăzi, mulți se înfășoară în straele lor și rămân în casa Domnului.

Ioan (cu hotărâre momentană).

Prea bine. (Ese).

SCENA IX-a

Cei de mai nainte fără Ioan.

Matei

Rabi !

Amaria

Nu cumva ne-a părăsit ?

Iosafat

Fii fără teamă! Tu Amaria, deșteaptă pe prietini. Manase, tu adă-ne vești de la palat. Noi doi vom merge pe urma dascălului. La poarta Susan, la locul de popas al cerșetoarei bătrâne, ne veți întâlni. Aidem !

(Bărbații ies).

Miriam *(care stătuse neobservată de nimeni, iese și ea în urma lor, cu capul plecat).*

TRANSFORMAȚIUNE

Maidan pietros înaintea porții de cătră Est a templului, numită Susan. Avantscena e izolată prin cercul exterior al zidului; în mijlocul zidului, ocupând o lungime aproape cât jumătatea scenei, sunt cele două aripi imponente ale porții, la cari te urci pe scară. E noapte. Lumina focului din marele jertfelnic se răsfrânge din îndepărtarea fondului asupra zidului și umple avantscena cu lumină de flăcări roșii, tremurătoare.

SCENA X-a

Pelerini (bărbați și femei, stau culcați, învăliți în straie, îmbrăștiați pe scară și pe pietrele cari sunt îngrămădite în stânga. Intre ei **întâiul și al doilea Galilean**. La dreapta drumului, care taie scena, în distanță de la zidul templului e culcată **Mesulemet**. După un mic interval de timp **Ioan** vine din stânga).

Ioan (*privește scrutător împrejur și se oprește apoi înaintea unui pelerin, care doarme pe scară*).

Pelerinul

E noapte încă. De ce mă deștepți ?

Ioan

De unde vii ? Ești Galilean ?

Pelerinul

Din Gaza sunt, de lângă mare. Lasă-mă să dorm.

Al doilea Galilean (*cătră cel dintâi*).

Ascultă, acolo se vorbește despre Galileeni.

Întâiul Galilean

Dormi și lasă-i să vorbească.

Ioan (*înaintează și se oprește înaintea Mesulemetei*).

Tu, ce ești în drumul meu, bărbat ori femeie, ascultă, deșteaptă-te.

Mesulemet (*ridicându-se cu încoetul*).

Pentru ce nu treci peste mine, precum fac cu toții în Ierusalim ?

Ioan

Tu stai totdeauna aci în drum ?

Mesulemet

Aici mi-e locul meu și noaptea trebuie să fiu în templu.

Ioan

Nu râvnești la milă ?

Mesulemet (*dă din cap*).

Atât cât îmi trebuiește, îmi dau călătorii. Dar tu n'ai auzit de Hanah, de prorocița ?

Ioan

Când eram copil, auziam vorbindu-se de dânsa.

Mesulemet

Ei, locul dânzei e acesta. În acest loc a șezut ea patru-zeci de ani întregi în așteptarea lui Mesia. La moartea ei mi-l dete mie — și acum iată-mă aici — până când va mai veni *el*...

Ioan

Iarăși ? A mai fost vr'odată.

Mesulemet

Firește, a venit.

Ioan

A venit? A venit și la tine?

Mesulemet

La mine? Nu. Dacă ar fi venit la mine, m'aș odihni de mult. Dar Hanah l-a văzut sosind.

Ioan

Femeie, închinându-mă ție, te rog, vorbește, poveștește-mi — *cum* a venit el?

Mesulemet

Șezi dar, șezi aci aproape de mine, pentru ca să-ți grăesc șoptind... În vremea aceea venit-a o mamă cu pruncul său în biserică, pentru ca să-l taie împrejur. Și era acolo unul ce Simion își zicea; văzând el copilașul, se umplu de duhul sfânt și zise: Stăpâne, acum slobozește pe robul tău în pace, că văzură ochii mei pe Mântuitorul lumii, pe care tu popoarelor la-i dăruit. Asta o auzi și Hanah și apropiindu-se, ea-l cunoscă numai decât.

Ioan

Cum îl cunoscă?

Mesulemet

Au nu 'ți-am spus ție, că era prorociță? Altfel poate nici nu l-ar fi cunoscut. Dar acum ea lăuda numele Domnului și culcându-se, muri. Iar eu stau în locul ei așteptând ca să vie el iarăși, căci trebuie ca să se întoarcă.

Ioan

Cu adevărat, el trebuie să se întoarcă, și nu vrei cumva să afli, femeie, *cum* se va întoarce el? Ca rege al oștirilor veni-va el, în zale aurite, cu sabia scoasă, învârtindu-o împrejurul capului și isbăvind astfel poporul Domnului. Pe vrășmașii săi îi va strivi sub copitele calului său și cu alai primi-l-vor, fiii lui Israil. Iată femeie, îți vestesc ție, că astfel va veni.

Mesulemet (*spăriată*):

Streine, cine ești? Au nu te socotești cumva a fi dintre proroci?

Ioan

Ori cine ași fi, tot una este, numai vestirea mea să te găsească pregătită.

Mesulemet

Vestirea ta o poți duce mai departe. Eu n'o primesc.

Ioan

Cum? Pe Mesia nu-l voiești?

Mesulemet

Pe *acela* nu. Pe *acela* nu-l voiesc. Pentru că mulți încă venit au în zale aurite și sabia din teacă atât de des au scos-o, încât Israilul sângerează ca un animal de jertfă. Și zici că rege are să fie. Nu. Regii când vin, vin la regi, la noi săracii încă n'a venit nici unul... Du-te streine, tu pă-

cătuești în potriva scânteii mele de nădejde... Pleacă — ești proroc mincinos... Du-te, și lasă-mă să zac în drum mai departe. (*Recită*).

Ioan (*pentru sine*):

Proroc mincinos !

SCENA XI-a

Ceilalți. Iosafat. Matei (din stânga).

Matei

Vezi-l colea ?

Iosafat

Rabi, ne iartă, că ne ținem de tine.

Ioan

Zorile-s departe încă. Încă nu vă sunt dator cu nimic.

Matei

Dar de Irod îți aduci aminte ?

Ioan

De ce atâta gălăgie ? Ce mi pasă mie de acest mititel Irod, ce se ține de fustele muierilor ?

Iosafat și Matei (*se privesc speriați*).

Ioan

Plecați, căutați-mi Galileani, — deșteptați pe toți câți dorm pe scară, intrați chiar în case la nevoie, dar aduceți-mi Galileani, ca să-i întreb pe dânșii.

Al doilea Galilean

Auzi ? Unul de-acolo întrebă de Galileiani.

Întâiul Galilean

Mi se părea că visez... Tu, de colea, ce ce ne tulburi somnul, ce ai cu Galileanii ?

Ioan

Sculați-vă și veniți la mine.

Al doilea Galilean

Te duci ?

Întâiul Galilean

Trebue să fie cineva dintre mai marii din Israil. Altfel nu ne-ar porunci.

Al doilea Galilean

Da, da. Ai dreptate. *(Se scoală amândoi).*

Iosafat

Rabi —

Ioan *(și face semn cu mâna să tacă).*

Intâiul Galilean

Iată-ne aici suntem.

Ioan

Cine sunteți voi ? De unde veniți ?

Intâiul Galilean

Suntem pescari de la lacul Genezaretul lui. Ram e numele meu și ăsta-i cumnatu-meu și se numește Abia. Și amândoi pescuim cu același năvod.

Al doilea Galilean

Așa este, amândoi pescuim cu acelaș năvod.

Ioan

Ascultați, tu — și tu ălălalt — n'ați auzit voi de un proroc; care învață pe la voi prin Galilea?

Întâiul Galilean

Un proroc? Abia, n'ai auzit tu cumva de vre-un proroc?

Al doilea Galilean

Nu, eu n'am auzit de nici un proroc.

Ioan

Așa dar — despre unul ce zice, că — el este fiul lui D-zeu?

Întâiul Galilean

Ah, tu vrei să zici de Isus din Nazaret?

Ioan *(cu cutremur, și voce pe jumătate)*.

Isus din Nazaret?

Iosafat și Matei *(întrebând sfioși)*.

Isus din Nazaret?

Ioan

Tu i-ai zis mai întâi pe nume. Mi-e groază, mi-a încleștat gura. Dar odată rostit acest nume — fie — de *el* te întreb.

Întâiul Galilean

Da. Pe tatăl său — îl cunosc prea bine.

E un tâmplar cum se cade. Și-i evlavios de bună seamă. E vrednic să aibă bucurie deplină cu fiul său.

Ioan

Vorbește-mi de dânsul mai mult.

Întâiul Galilean

Unui prietin de al meu i-a întocmit un pat.

Ioan

De fiul să-mi vorbești.

Întâiul Galilean

Ah, de fiul? Ei, Abia, spune tu, ce-i aici de vorbit?

Al doilea Galilean

Da, ce-i de spus aci?

Ioan

L-ai văzut vre-odată?

Întâiul Galilean

Da: da l-am văzut.

Ioan

L-ai văzut?

Întâiul Galilean

De pe corabia mea — de mai multe ori. Căci el cam pe mal se ține. Și-apoi să vezi îmbulzeală ce-i împrejurul lui. Nu-i așa, Abia?

Al doilea Galilean

Așa este și apoi malul de-odată să aco-

pere cu oameni. Peștii iau seama. Și asta nu-i a bine pentru noi.

Intâiul Galilean

Ei spun adecă despre dânsul, că-i făcător de minuni. Chiar eu am întâlnit un om, care fusese orb — nu știu până într'al câtlea an — și ăla îmi jura, că l-a făcut să vadă, atingându-i pleoapele cu scuipatul din gură. Ci-că se poate, dar — (*râde ca un idiot*)

Ioan (*către Iosafat*).

Și dintre voi, ne spuneau unii, că face minuni.

Iosafat

Mulți o spun, iar noi o știm, Rabi.

Ioan

Așa? N'am văzut altă minune decât puterea — și nimenui să i se fi întâmplat decât slăbiciunei... Vorbește mai departe, omule.

Intâiul Galilean

Și e prea cu puțință, să tămăduiască pe bolnavi, dar lucrul cel mai rău e, că o face și în zi de Sâmbătă. E rău, e foarte rău. Iar despre prietini lui, iarăși nu putem spune lucruri bune. Oameni cu minte nu prea să iau după dânsul. Dar ce încredere să ai în omul, care stă la masă cu vameșii și păcătoșii? Ș-apoi în jurul lui e tot un praznic, tot o nuntă. O — nu, nu!

Ioan

El prăznuiește, zici ?

Iosofat

Stăpâne, ăștia-s oameni mici. Eu nu înțeleg vorbele înțelepte.

Ioan

Cel mare să atragă după sine pe cel mic, iar înțeleptul să fie stăpân celui nepriceput. El n'a făcut astfel.. Și cam despre ce învață el ?

Intâiul Galilean

Despre ce ? Tot felul de năsbâtii învață... Astfel : să ne iubim pe vrăjmașii noștri.

Ioan

Pe *vrăjmașii* noștri să-i iubim ?

Intâiul Galilean

Și să binecuvântăm pe cei ce ne blestemă — iar pentru cei ce ne prigonesc să ne rugăm.

Ioan

Să te rogi pentru cei ce te gonesc.

Intâiul Galilean

Da — și alte multe nerozii. Chiar și —

O voce (dintr'un turn dinaintea templului).

Se luminează dinspre Hebron !

Ioan (răvniitor).

De ce nu vorbești,

Intâiul Galilean (*orânduindu-se*).

Cum să-ți vorbesc? E timpul rugăciunii de dimineață.

Vocea (*mai îndepărtată*).

Se luminează dinspre Hebron.

Vocea (*și mai îndepărtată*).

Se luminează dinspre Hebron.

(*Toți s'au sculat și-și încep rugăciunile întorși cu fața către templu*).

Ioan (*neliniștit, chinuit*).

Din Hebron se luminează de zi.

SCENA XII-a

Porțile cele mari se deschid încet. Pe terasele zidurilor marmoree se văd plantațiuni; printre ele alte două porți. Templul, rămâne aproape de tot învelit în fumul de la marele altar de jertfă, care formează încheierea perspectivei. De pe înălțimea dealului bisericeii se aud sunete prelungi de fanfarele Șofarului.

Poporul (*începe a sosi din toate părțile*).

Matei (*s'a apropiat de Iosafat și-i vorbește în taină, apoi se adresează lui Ioan, care, întors de la ei, stă în partea din stânga*).

Stăpâne, iată poporul s'adună în templu... Peste puțin poate tetrarchul va sosi — împreună cu soția sa. Nu vrei să pășești între dânșii, ca să cunoască pe acela, care-i conduce?

Ioan

Icoana regelui meu — luminând în strălucirea Cheruvimilor — unde-i? Unde-i curcubeul cel cu șapte colori, deasupra capului său? Șapte făclii ardeau înaintea scaunului său — și nu le mai văd.

SCENA XIII-a

*Ceilalți. Manase.***Manase** *(grăbit din stânga; încet).*

Matei, Iosafat, unde-i stăpânul ?

Iosafat

Irod eșit-a din casă ?

Manase *(afirmă).*

Iosafat

Cu femeia ?

Manase

Cu femeia.

Iosafat

Stăpâne ! *(Fiind-că n'aude.)* Stăpâne !

Ioan

Ce este ?

Iosafat

Irod e pe drum încoace !

Ioan

Cine-i Irod ?

Iosafat *(își îngroapă fața în mâni).***Matei** *(câtră Manase).*

Luat-a ostași romani cu sine ?

Manase

Numai slugile sale sunt cu dânsul.

Matei

Auzi, stăpâne ? A încăput pe mâinile noastre !

SCENA XIV-a

Ceialți. Amaria (cu o mulțime de popor).

Amaria (*strigând*).

Ioane! Unde-i Ioan!

Iosofat (*cu hotărâre repede, tare*).

Aici este Ioan.

Poporul (*ascultă, plăcut impresionat și murmurând*).

Nu-l vedeți? Iată-l acolo. Acolo-i Ioan.

Iosofat

Ascultați cu toții. Nu treceți înainte. Și tu de colea, vorbește. Stăpânul te aude.

Amaria

Irod vine în templu, îmbrăcat în scumpe podoabe de domnitor. Lângă el strălucind de pietre scumpe, vine curtesana.

Poporul (*isbucnește în exclamări de oroare și indignare*).

Iosofat

Stăpâne, ceasul tău a sosit. Urcă scara și vorbește-le.

Poporul (*apropiându-se năvalnic*).

Ioane, vorbește. Rabi vorbește. Ce să facem?

Iosofat

Dați-vă îndărăt. El vrea să vă vorbească.
(*Incet*) Urcă căra!

Ioan (*se apropie ca în vis de scară*).

Poporul (*murmurând*).

Priviți! El se clatină. Ce-i cu el?

Iosafat

Grăbește. Vorbește.

O voce

Iată Irod! Vine Irod.

Poporul (*strigă.*)

Loviți-l cu pietre. Loviți și pe curtesană.

Alții

Priviți la Ioan. Faceți ce face Ioan, căci altfel sunteți pierduți.

SCENA XV-a

Ceilalți. Irod. Irodiada cu suita din dreapta.

Ioan (*s'a urcat pe scară și stă în mijlocul ușei.*)

Irod (*palid dar zâmbind*)

Înțelegi tu ce strigă?

Irodiada

Dă poruncă să prindă pe acela, căci altfel vom muri amândoi.

Poporul (*tace în așteptare încordată. Cei mai mulți au luat pietre în mâni.*)

Iosafat (*care stă la stânga lui Ioan, cu o treaptă mai jos, îi oferă o piatră și-i zice încet.*)

Ține peatra. (*Mai insistent.*) Ține peatra!

Ioan (*primește peatra*)

Irod

Tu, de colo de pe scară, — nu mă cunoști?

Iosafat (*încet.*)

Isbește-l cu piatra.

Ioan (*tare*).

In numele acelui (*vrea să ridice peatra, dar se oprește, ca zărobot și continuă ea și când s'ar întreba*) **ce — îmi zice — să te iubesc?... (Peatra îi cade din mână).**

(*In popor se aude un suspin lin*).

Două slugi (*s'au apropiat de Ioan, îl prind și-i dau brânci pe scara templului în jos*).

Irod și Irodiada (*se urcă*).

Poporul

Vai nouă! Ne-a părăsif și el. Ce groază!

Iosafat (*către Ioan, pe care slugile îl leagă*).

Stăpâne, ce ne-ai făcut?

Poporul

O, groază, groază!

(*Cortina cade*).

ACTUL IV

Un oraș în Galilea. Scena reprezintă curtea unei închisori acoperită cu iarbă și care se marginește în dreapta cu grădinile palatului lui Irod, fiind despărțită de ele printr'un zid mic, care cotind la dreapta, urmează până la mijlocul planului din fund. În stânga un zid mai nalt în care e o poartă cu canaturi grele. În stânga clădirile uriașe ale închisoarei și o ușe. În zidul grădinei, din dreapta, o poartă pe care atârună din belșug verdeața grădinei din dos, care acopere partea dreaptă din fund. Înainte în dreapta o bancă de marmoră în formă de semicerc cu răzămătoare. În stânga pietre cu muschiu pe ele.

SCENA I-a

Temnicerul, Abi.

Abi *(scofând capul d'asupra zidului grădinei).*

Temnișerule, hei, n'auzi ?

Temnișerul

Ce vrei ?

Abi

A trecut o minge peste zid. Nu cumva ai văzut-o ?

Temnișerul

Nu.

Abi

Te rog caut-o și arunc'o înapoi.

Temnișerul

Da caută-ți-o și singură.

Abi

Cum s'o cauț dacă nu-mi deschizi poarta ?

Temnițerul

Nu pot. Lasă mă în pace.

Abi

Ascultă temnicerule. mingea i a Salomieii, prințesa noastră cea tînăra. Dacă nu vrei ia seama.

Temnițerul

Ei, dacă-i a prințesei tinere... (*deschide cu greu poarta*).

SCENA II-a

Temnicerul. Abi, Meha, mai târziu Salomia.

Abi (*o strigă înapoi, rîzînd*)

Stăpîna, poarta-i deschisă. vino.

Temnițerul

Acea-i tînăra prințesă, fiica femeii luată din nou ?

Abi (*dă din cap*).

Salomia (*se ivește în poartă*).

Temnițerul

Stăpîna, de vei mai veni vre-odată să dea Dumnezeu să vii tot așa, rîzînd cum rîzi astăzi. Căci ușa asta e primejdioasă pentru copiii lui Irod.

Salomia

Dar ce aduce ușa asta copiilor lui Irod ?

Temnișerul

Tot pe ușa asta au intrat și cei doi fii ai Marelui .. tot pe ușa asta, înainte de a-i osândi.

Meha

Ia mai sfârșește-o !

Salomia

Lasă-l, Meho ! Înțelepciunea lui vrea să se arate la lumină, căci ia bagă de seamă că pentru ea azi e sărbătoare. Nu știi alte povești mai bune, bătrânule ?

Temnișerul

Ce fel de povești, tânără stăpână ?

Salomia

Povești de eri. Povești cari să nu se mai sfârșească. Povești tinere (*se întinde*) tinere ca noi.

Temnișerul

Ah ? Ași ști eu !...

Salomia

Dar ?... Spune ai mai închis vre unul ?

Temnișerul

Da.

Salomia

Ce a greșit ăla ?

Temnișerul (*viclean*)

A furat găini, stăpână.

Salomia

Ia seama să nu-mi furi tu mie vremea de geaba.

Abi (*încet către el*).

Asta nu știe de glumă.

Temnișerul

Iartă-mă, stăpână, nu știam... poate vrei să întrebi de Ioan.

Salomia (*mândră*).

Care Ioan ?

Temnișerul

Căruia-i zic Botezătorul, profetul din Iudeea.

Salomia

Așa ? E aici el ?

Temnișerul

Da, stăpână, de trei zile. În coada suitei cu care ai venit, a fost adus și el. Acum e bine păzit, între gușteri și scorpioni. Ziceau că a îndemnat la răscoală pe cei din Ierusalim și de aceea —

Salomia

Vreau să-l văd și eu pe acest Ioan. Adu-l înapoi.

Temnișerul (*speriat*).

Stăpână, asta nu se poate.

Salomia

Vreau ! N'auzi ? Vreau.

Temnicerul

Stăpână, ți-am deschis porțile astea fiind că pierduseși o jucărie. Trebuie acum să-mi perd eu capul meu cărunt în loc să-ți perzi tu jucăria?

Meha

Stăpână, vine Tetrarhul.

Salomia (*acoperindu-se cu vălul*),

Ascunde-ți-vă (*ea se ghemuește după bancă, fetele se furișează în tufiș*).

(*Irod cu sulta lui se ivește în poartă*).

SCENA III-a

Ceialalți, Irod, Merocele, Iabab, Gabalos.

Irod

Hei, temnițer!

Temnițerul

Stăpâne.

Irod

Cine sunt cei trei care tot pândesc pe lângă poartă? Se uită pe sub gene și nici n'au salutat.

Temnițerul

Stăpâne, aceia sunt cei mai din urmă din ceata care, cum zic ei, urma din Ierusalim pe Ioan. Opt zile și opt nopți l-au urmat.

Irod

Cei din urmă zici? Dar ceialalți ce s'au făcut?

Temnișterul

Aceia zac de bună samă pe undeva pe drum și vor fi murind de sete, de nu cumva îi vor adăpa corbii.

Irod

Goniți-i și pe ăștia.

Temnișterul

Stăpâne, i-am gonit de mai multe ori, dar ei se întorc mereu înapoi.

Irod

Ei, atunci lăsați-i să stea.

Merocle

Vedeți, ce blând e stăpânul nostru. Nu poruncește să i taie în bucăți.

Iabad

Trăiască stăpânul! *(Ceilalți se întovărășesc la strigăt).*

Irod

La dreptul vorbind, prieteni, de nebuni și de înțelepți nu-mi prea place să mă leg, căci nu se știe nici odată dacă gădele ține în mână capul unui înțelept sau al unui nebun.

Gabalos

Tu nu vei greși, stăpâne, căci tu ești înțelept, totdeauna înțelept.

Irod

Dacă ți-aș tăia ție capul, n'ași greși de loc, căci tu știi că ești un nebun, totdea-

una ai fost nebun... (*Apropiindu-se de bancă*). Aduceți-mi-l încoace pe — (*observă pe Salomia, care s'a întins puțin peste margine, făcând un zgomot ușor și apoi se ascunde repede*). Duceți-vă nițel înapoi, până la poartă. (*Gabalos, Meroacle, Iabađ ies*).

SCENA IV-a

Irod. Salomia. Abi. Meha (ascunse).

Irod

Ia spune-mi tu cea ascunsă în vâl, nu ești tu Salomia, fiica nevestii mele ?

Salomia

Stăpâne, mulțumită scutului tău, aceea sunt.

Irod

Cum ai venit tu în curtea închisorii ?

Salomia

Nu mă întreba, stăpâne. Altfel sufletul meu ar roși înaintea ta. Am fost curioasă să te văd, căci te am simțit venind.

Irod

Și unde-ți sunt tovarășele de joc ?

Salomia

Ele se sfiesc în fața ta și de aceea s'au ascuns. Abi, Meha, ești la iveală c'așa poruncește stăpânul nostru. (*Abi, Meha ies sfioase la iveală, închinându-se mult*).

Irod

Ochiul tău se roagă pentru ele, de aceea nu vreau să le cert.

Salomia

Și gura mea îți mulțumește pentru ele,
(Face semn fetelor care se trag).

Irod

Ea mulțumește ca un biruitor. Vorba ta-i un cântec dulce. Cum s'a făcut, Salomio, de n'am auzit până acum nici odată vocea ta ?

Salomia

Intieabă pe mama despre asta.

Irod (posomorât).

Pe mamă-ta ? Dar eu știu că ai încredere în mine. Tu mi-ai dat în mână pe fata care a destăinuit într'o noapte secretul palatului.

Salomia

Aș fi putut face altfel, stăpâne ? Dar nu-l pedepsești și pe acela căruia i-a dat secretul ?

Irod

Nu știu... Dar cum ?

Salomia

Stăpâne, mi se pare că are mare trecere în popor. De-l vei cruța, poporul se va întoarce iar către tine.

Irod

Salomio, de pe buzele tale picură cuvintele înțelepciunii.

Salomia

Uite cum stau ucenicii lui la poartă. De te vei purta blând cu el, ei vor trîmbița lauda ta prin Ierusalim.

Irod

Cât de deosebită ești tu de mama ta, Salomio!

Salomia

Și cu toate astea cât de bine-i seamăn!

Irod

Vreau mai bine să cred, că nu semeni de loc cu ea... Dă-ți vâlul jos, dulcea mea.

Salomia

Stăpâne, de ai fi tatăl meu! Dar nu ești. Cum te apropii de mine, mama-'mi trage vâlul până peste piept.

Irod

Ridică-ți vâlul pentru mine.

Salomia

Stăpâne, prea suntem singuri.

Irod

Așa? Dar dac'aș mai fi cu alții, l-ai scoate?

Salomia

Poate. Întreabă pe mama.

Irod

Numai puțin. Măcar de un deget.

Salomia

Nu, zeu nu, nu se cade, stăpâne.

Irod

Dar dac'aș fi cu alți bărbați la masă, ori am sta la un pahar de vin și tu ai veni și ți-ai scoate vâlul, ți s'ar părea mai cuviincios ?

Salomia

Poate... Eu știu și să joc, stăpâne.

Irod

Și ai face tu asta pentru mine ?

Salomia

Dar tu ce ai face pentru mine ?

Irod

Salomio !

Salomia (*sculându-se*).

Nu, zeu, nu, stăpâne. Intreabă pe mama. Eu nu sunt destul de coaptă la minte și nu știu ce se cuvine să facă ori să nu facă o fetiță. Dar știu eu prea bine ce aș vrea !...

Irod

Ce ai vrea ?

Salomia

Ceea ce-ți stă în mână, stăpâne. Alteceva nimic, nimic mai mult ! Vezi ? Dacă ții cu blândeță pe acest intemnițat, ei vor cânta lauda ta, iar eu voi fi mândră în inima mea și-mi voi zice : A urmat sfatul tău.

Irod (*cătră temnișer*).

Adu-l încoace pe Botezătorul !... Oi vedea eu, Salomio !

(*Temnișerul iese*).

Salomia (*din poartă ridicând puțin vălul*).

Și eu îți voiu mulțumi, stăpâne.

Irod

Salomio !

Salomia (*dispare cu hohot de râs. Abi și Meha i-au eșit în cale*).

Irod (*Se uită după ea, apoi se așează pe bancă*).

SCENA V-a

Irod. Ioan. Temnișerul. Un străjer.

Irod

Spune-mi, cum ar trebui să-ți zică cineva când ar voi să te cinstească ? Tu crezi că-mi bat joc de tine ?... Nu știi că-ți sunt îndatorat ? Planul vostru nu-mi era necunoscut și totuși am venit fără armata pe care Roma mi-a pus-o la îndemână pentru sprijinul meu. Mă țineai în mâni, după cum țineai peatra. De ce ai scăpat-o ? Spune-mi pentru-ce m'ai cruțat ?

Ioan

Doamne, chiar de ți-ași spune, tu nu mai înțelege.

Irod

Asta-i îndărătnicie pe care nu ți-o pot ierta. Căci celui înlănțuit îi vine foarte ușor să hulească. Scoateți-i lanțurile. (*Se fa. e. Temnișerul și străjerii pleacă*). Acum hulește-mă ca om slobod. De ești tu propoveduitorul pocăinței, predică-mi și mie.

Ioan

Doamne, tu nu m'ai înțelege.

Irod

Asta ai mai zis-o. Gândește-te de spun e ceva nou. Aici în Galileea mă port blajin și sunt în toată voia. Mi s'a spus, că tu urești pe farisei... Și eu îi urăsc. Mi-a spus că tu urești pe preoți ; eu nu-i iubesc. Mi s'a spus, că tu urăști pe Romani, eu... spune-mi pentru-ce m'ai cruțat ?

Ioan

Doamne, pentru-că de tine m'am sdrobotit

Irod

De mine, de acela, căruia ei îi zic cel mic? Mă lingusești pentru-că ți-am dat drumul din lanțuri ?

Ioan

Doamne, tu nu m'ai pus în lanțuri, deci nu tu poți să mă deslegi. Tu nu.

Irod

Ei, atunci cum te-ai sdrobotit de mine ?

Ioan

Altul te-a scos pe tine în calea mea și atunci m'am frânt de tine.

Irod

Spune-mi Botezătorule — îți zic pe numele, ce am auzit și cred că astfel nu te-oi

supăra, — spune-mi, ce-i cu acel rege al Iudeilor, a cărui icoană tu o porți prin popor? — Iată, străjerii sunt departe, încrederea ta va fi răsplătită.

Ioan

Doamne, eu nu știu.

Irod

Și astfel te lepezi chiar de făptuirea ta?

Ioan

De ceea-ce e al meu, nu mă lapăd.

Irod

Hahaha! Par'că simt pofta să chem pe puii mei de Greci și să-i dau la tine la învățătură. Ascultă. *(Mai încet)*. Știu și eu de un rege al Iudeilor care va veni și va învăța sabia împrejurul capului și nu va cruța pe nimeni dintre cei ce nu-l slugesc la timp.

Ioan *(cu râvnă)*.

Cine-i acela de care-mi vorbești?

Irod

Doamne, eu nu știu, — Căci, să vezi, și inima mea își are părți ascunse și așteaptă răsărituri de soare... Dar, să vorbim în credință, Botezătorule. Din femeia ce mi-am furat tu ți-ai făptuit o armă în potriua mea. De asta mai că-ți plâng de milă. Tu, cel mare, ai fi putut alege ceva și mai mare

decât o femeie. Și să știi că și ea ascute
 acel ghimpe în fiecare zi. — Dar ajunge. —
 Ferarii spun că ferul bun nu mai sună
 când e știrbit, dar tu suni. Cum faci? Te
 rog, învață-mă și pe mine... Cum? Iar taci?

Ioan

Stau a crede că vă cunosc acum pe voi,
 cei ce surâdeți. Voi vă îngrășați de glu-
 mele de bâlcu, dar foamea vă cuprinde
 când vedeți pe vre-un gânditor, mergând
 pe culmile dealurilor.

Irod

Jur pe Bachus, că e un adevăr în vor-
 bele acestea. Dar e greu de mers pe cul-
 mile dealurilor. Noi așteptăm până ce vă
 prăvăliți în vale și atunci nu zâmbim, a-
 tunci noi râdem.

Ioan

Eu însă îți zic ție Doamne, că nu vei râde.
 Acela care vine, n'are nevoie de mine și de
 aceea m'a aruncat. Privește-i în ochi când
 va veni și atunci nu vei mai râde.

Irod

Imi pare că gândirea ta-i săracă și se
 învârtește într'un cerc îngust. Și totuși e
 ceva ce mă atrage spre tine... Botezătorule,
 ai fost atâta vreme dușmanul meu, prieten
 cu mine n'ai vrea să fii?

Ioan

Doamne, a nu fi nimănuî nici dușman, nici prietin, iacă dreptul celui singuratic. Unicu-i drept. Lasă-mi l.

Irod

Incă nu te dau perdut. Dacă te-ai învoi așa, am putea merge mult împreună.

Ioan

Unde, stăpâne?

Irod

Unde? Înainte. Să ne urcăm.

Ioan

Tu nu te mai poți urca. Timpul care a fost înaintea ta și e cu tine, îl porți pe trupul tău ca o rană cu puroi. Nu te aprinzi de toate plăcerile veninoase? Nu te-au schilodit îndemnurile cele multe? Și ai voi să te mai urci pe culmi? Rămâi în bâlciu tu și zâmbește.

Irod

Botezătorule, ia seama! Lanțurile sunt lângă tine.

Ioan

Poruncește să mă pue în ele. Mai mult nu doresc.

Irod (scrâșnind).

Intr'adevăr tu ești unul dintre acei ce stăpânesc cu duhul încă frânt. (După o răsgân-

(*dire*). Dar ia spune-mi Botezătorule, dacă va veni acelalalt, *acela* — spune... în numele lui n'ai aruncat cu peatra în mine ?

Ioan (*turburat*).

Doamne, ce întrebi ?

Irod

Dacă în numele lui n'ai svârlit, atunci acel rege al Iudeilor nu-mi va turbura odihna nopților... Hahaha ! Ascultă temnițerele ! (*Vine temnicerul*). Acest întemnițat poate ieși și intra după plac, căci nu-i primejdios.

Temnicerul (*susprins, încet*).

Doamne, cum să stau chezaș cu viața — când...

Irod

Și ucenicilor lui, cari se învârtesc pela poartă, — dă-le drumul — să intre și să iasă după plăcere... Ei ! S'a mai văzut vreodată în poporul lui D-zeu un domnitor mai blând ?

(*Ese prin fund răsând*).

SCENA VI-a

Ioan. Temnițerul. Mai târziu Meha. Salomia.

Temnicerul

Ei, tu ești stăpânitor acum. Ce poruncești ?

Ioan

Tetrarchul vorbia de ucenicii mei.

Meha (*apare în poarta din dreapta*).

E singur.

Salomia (*face un semn temnițerului. Temnițerul și Meha pleacă*).

Ioan

Ce poțtești ?

Salomia

Stăpâne, — colo printre rodii e soarele,
îl vezi ?

Ioan

Il văd.

Salomia

Și știi cui trebuie să mulțumești că-l mai
vezi, înainte de-a apune ? — Mie !

Ioan

Se poate. Ce vrei ?

Salomia

Dar tu nu vei apune. Tu nu. Căci înse-
tat e sufletul meu. Povățuește-mă, stăpâne.

Ioan

Cu ce să te povățuesc ?

Salomia

Iată, eu sunt evlavioasă din fire. Și harul
îl doresc cu jind... Ceeace împărtășești celui
din urmă de pe drum, împărtășește-mi-o
și mie... La picioarele tale dă-mi voie să
șed. Voiu fi cât se poate de cucernică. Da,
da, voi fi așa. — Iar când mă voiu atinge
de haina ta de păr, o, nu te speria. Eu
nu-ți port gânduri rele !

Ioan

Și ce gânduri rele mi-ai purta tu, fecioară ?

Salomia

Asta nu ți-o spun — căci de m'ai lăpăda... Cine știe astăzi, cât sunt de puternică ? Când îmi întind brațele, îmi pare că țin în ele lumea întreagă. (*Intinde brațele*). Astfel o port, — dar numai pentru ca să o strâng la sânul meu.

Ioan

Fecioară, tu ai tovarășe de joc ?

Salomia (*atent*).

Care tovarășe ?

Ioan

Miriam e numele ei.

Salomia

O aveam. Acum însă e moartă.

Ioan (*dă liniștit din cap, întărindu-și presimțirea*).

Salomia

Eu am dat poruncă să fie ucisă, pentru-că s'a dus la tine. Nimeni nu trebuie să vie la tine — afară de mine. Ei, ai aflat ? Știi acum, cât sunt de evlavioasă ? Sufletul meu suferă sub stăpânirea ta și suferă cu bucurie, pentru-că pe nimeni n'am văzut mai puternic ca pe tine. Ți-am adus jertfă de laudă, ca aceea, pe care cântece o prea-

măresc, și tainică închinare ție. Apoi am eșit în amurg ca să caut fața ta și strălucirea ochilor tăi. Gătitu-mi-am și eu patul meu cu mândre covoare din Egipt și pernele stropitu-le-am cu mirt, aloe și cinam. Trupșorul meu tânăr vreau să ți-l dau ție, sălbatec fiu al Israilului. Vino, până în zori să ne îndrăgostim. Și tovarășele mele vor sta pază în prag și zorile cu cântec de harfă le vor saluta...

Ioan

Cu adevărat — puternică ești — lumea o porți în brațe — căci tu ești păcatul...

Salomia

Dulce ca păcatul — așa sunt eu.

Ioan

Du-te!

Salomia

Mă lepezi?... Mă lepezi? (*Ese repede prin poartă*).

SCENA VII-a

Ioan. Temnișerul. Iosafat. Manase. Amaria.

Ioan (*se apropie de poarta lângă care așteaptă temnișerul*).

Temnișerul

Ei, vrei să-ți vezi ucenicii?

Ioan

Adă-mi-i.

(**Manase, Amarla** grăbesc spre dânsul și îi sărută haina. Iosafat rămâne îndărăt).

Ioan

Matei nu-i cu voi ?

Iosafat

Nu.

Ioan

Cum, Iosafat, tu, care totdeauna mi-ai fost aproape, n'ai cuvânt de bunăvenire ?

Iosafat (*iși întoarce fața*).

Ioan

Așa dar ce vrei ?

Iosafat

Rabi, este scris: un cuțit ascute pe celalalt și un bărbat pe altul — tu însă nu ne-ai ascuțit, ci din potrivă.

Ioan

Și pentru-ca să-mi spui asta, ai făcut calea cea lungă ?

Iosafat

Rabi, tu trebuia să fii calea tuturor celor rătăciți; genunchii muiați trebuia să-i întărești și mânilor tremurătoare de tăișul săbiei să le oțelești. Chemarea ta era mânia, Rabi, dar din ea tu ai făurit o răs gândire și o slăbiciune.

Ioan

Chemarea mea tu n'o cunoști. Și eu chiar de-ași fi cunoscut-o, n'ași fi aici. Cu ade-

vărat, sosit-a vremea căderii mele, căci dușmanii mă laudă și prietinii mă hulesc. Ce-mi cereți deci? Sfârșitul meu trebuie să fie solitar și în tăcere multă.

Iosafat

Sfârșitul tău, Rabi, nu ne privește. Duc numai grija pentru sfârșitul Israelului. Tu ne-ai luat legea, dar ce ne-ai dat în schimb?

Ioan

Cine ești tu, care ca un câine legat în lanțuri vrei să mă muști de pulpe? V'am luat-o eu legea? Sufletul meu s'a luptat cu legea pân' la obosire și fruntea mea s'a lovit de zidurile ei, sângerând. Voi însă ați căscat gurile, așteptând ca harul să vă sboare într'ânsele ca o dulce bucătură. Până ce eram în tălpi, priviați cu gurile deschise sus la mine și acum în preajma căderii mele fugiți ca niște mișei. Nu pentru mine am căzut, ci pentru voi. Pentru voi a fost o sâlă și o privire tâmpită, pentru mine însă, voință și luptă de sabie... Privește-mă. Astăzi de două ori am stat în fața păcatului lumesc, dar el îmi pare acum aproape blând, căci pe cel mai rău păcat acum îl întâlnesc. Necredincios ești, necredincios ai fost, necredincioși veți fi fi în veci, voi oameni ai folosului, cari mai îngrășați pământul cu sângele acelor,

cari au murit pentru voi. Plecați! Sunt sătul de voi.

Iosafat

Mă duc, Rabi. Mă duc acolo, unde Matei a plecat înaintea mea. La Isus Nazarineanul mă duc.

Ioan (*cuprins de spaimă, cutremurat*).

La Isus Nazarineanul?

Iosafat (*se întoarce și pleacă tăcut*).

SCENA VIII-a

Manase. Amaria. Ioan.

Ioan

Ce văd? Amaria și Manase? M'au părăsit aceia pe cari îi țineam mai credincioși și voi n'ați plecat încă?

Amaria

Rabi, eu ți-am fost totdeauna unul dintre cei mai mici ucenici. De ce-ași fi eu vrednic, dacă nu ți-ași fi credincios?

Manase

Iar mie o nădejde mi-ai dat, Rabi.

Ioan

Plecați la Isus din Nazaret. Fiți cuminte, duceți-vă la dânsul.

Manase

Rabi, îngădu-ne să nu fim cuminte.

Ioan (*șezând pe o peatră*).

Ședeți dar lângă mine. Se întunecă și eu sunt obosit. Ascultați. Mi-s'a părut, c'aud falfăit de aripi deasupra mea. Voi n'auziți nimic ?

Amaria

Rabi, nimic.

Ioan

Sânul sufletului mi s'a deschis. Sunt gata a primi binecuvântarea din înălțime. Nu e șoptire împrejurul meu ? N'auziți nimic ?

Manase

Rabi, nimic.

Ioan

O lumină s'a ivit deasupra acelor dealuri. Lumina e mândră. Și în mine se deșteaptă înțelegerea tainei necuprinse. Cine va fi în stare să mântuie lumea ?... aducându-i ca dar ceva nepătruns de nimeni ? Suntem în Galilea. Nu știți voi — unde-și vestește învățătura acum — acel Isus din Nazaret ?

Amaria

Auziam vorbindu-se pe uliți, că n'ar fi așa departe. Pe țărnul lacului ar fi zăbovind.

Manase

Și poate o să vină și în oraș, spun dânșii.

Ioan

Poate. Dar numai poate. Și vremea mea s'a împlinit. Trebuie să grăbesc, pentru-ca nu cumva să mor. N'ați voi în vremea asta să-mi fiți într'ajutor ?

Amaria, Manase

Rabi, poruncește.

Ioan

Gătiți-vă de drum și plecați la dânsul.

Amaria, Manase

La dânsul ?

Ioan (*aprobă*).

Și unde-l veți întâlni îi spuneți: Ioan, cel ce zace închis, te întreabă astfel : Ești tu acela ce are să yină, sau pe altul să-l mai așteptăm ? Astfel întrebați-l și după ce a vorbit, veniți la mine — repede, căci mare este dorul meu de dânsul. Cred, că n'am să pot muri, înainte de a sosi voi.

Amaria

Invățătorule, îl vom căuta neobosiți.

Ioan

Dar nu veți uita de întunerecul meu când veți ajunge în lumina lui ?

Manase

Invățătorule, de ce mă umilești ?

Ioan

Așa dar mergeți cu bine.

Mănase, Amaria

Rabi, cu bine! *(Se întore și ies, vrând să plece).*

Ioan

Plecați. Nu încă. Lăsați-mă să vă cuprind
mânile vouă, cari mi-ați fost cei mai mici
între ucenici. Căci *(în emoție mare)* îmi pare—
că — eu — vă iubesc...

(Cortina cade).

ACTUL V

O sală în palatul lui Irod. În fund, cu două trepte mai sus, un rând de coloane cari duc într'un balcon mărginit cu o balustradă, care se poate închide în partea din față cu o perdea. Mai jos cu un etaj e o stradă care nu se vede. În mijlocul scenei, cu o treaptă mai sus, o masă, înapoia ei paturi de odihnă: pe ea flori și podoabe. În dreapta și în stânga uși.

SCENĂ I-a

Servitorii (rânduind urcioare și flori) **Gabalos** îi supraveghează. Apoi **Irod**

Un servitor (anunțând prin ușa din stânga).

Stăpânul.

Irod (îl urmează).

Ei, Gabalos, tu cel scâldat în nouă ape să te văd ce a scornit mintea ta. Tu știi că oaspeții nostri-s răsfățați.

Gabalos

Stăpâne, pentru mâncare și băutură să nu duci nici o grijă. Unei guri diesmerdate dă-i ce-i place și ea te va lauda. De aceea și eu am mituit pe bucătarul lui Vitelius. Dar nu prea stăm bine cu cecece i-am mai putea da.

Irod (surisând).

Crezi tu ?

Gabalos

Mă prind că nobilul Merocle va trăncăni o odă nouă, iar flautistele noastre libiene își vor spăla picioarele lor negre pentru sărbătoarea zilei. Stăpâne, să nu te prea încrezi în aceste picioare, chiar când sunt mai spălate. Îți spun în fiecare zi. Noi suferim de smerenia iudaică. Aceasta ne seceră ca ciurma.

Irod

Ia spune-mi Gabalos, crezi tu că proconsulul Siriei, căruia i-a trecut pe sub ochi toate frumusețile și felurimile vieții, a văzut el vre-odată pe vre-o tinărară și frumoasă fiică de principe jucând înaintea mesei lui?

Gabalos

Stăpâne, asta ar fi ceva măreț, căci ar fi o noutate.

SCENA II-a

Ceilalți. Irodiada (din ăreapta).

Irod *(observându-o).*

Pleacă de-aici. *(Gabalos și servitorii se retrag în fund și lasă perdelele cari închid astfel sala).*

Irod

Ce ai hotărât? Se va întâmpla?

Irodiada

Fața ta e senină. Din ochii tăi se revarsă o dorință, pe care n'o poți ascunde,

Irod (*incurecat*).

De care dorință vorbești tu ?

Irodiada

Nu te face că nu știi. Eu te cunosc bine, tovarășe. Știu eu prea bine buruiiana otrăvitoare pe care o hrănești cu suspine și o acoperi cu surâsuri.

Irod

Iți jur, iubito, că ceea ce cer, e numai pentru Roman. Și n'aș fi putut-o face vreodată, dacă tu nu ai fi început a-mi da să înțeleg pe jumătate și printr'un joc de posibilități — tu știi tot atât de bine ca și mine, că trebuie să-i dăm Romanului ceva măreț, pentru-ca amintirea lui trudită să nu-și uite, când se va înfățișa înaintea Cesarului.

Irodiada

Așa i. Și apoi chiar tu câștigi prin asta un tainic prilej de dulci visuri pentru nopțile turburate. Mai mult nu va fi. Pentru asta îngrijesc eu.

Irod

Sunt cam simplu din fire și nu te înțeleg.

Irodiada

Da, ești o fire simplă, știu eu.

Irod

Pentru asta se pare că refuzi ?

Irodiada

Ce aş mai avea de refuzat, când tinereţea suride şi dăruieşte.

Irod

Ah! Şi ce doreşti tu pentru asta?

Irodiada

Nimic.

Irod

Tu eşti ca şi preoţii aceia, scumpa mea. Ce ai face tu de geaba? Deci te rog, repede. Spune mi preţul.

Irodiada

Rămâi cu bine.

Irod *(se uită după ea clătinând din cap)*.

Irodiada *(întorcându-se)*.

A! era cât p'aci să uit. Ia spune-mi, prietene, ce ai de gând să faci cu ăla... cu... Botezătorul?

Irod

Dar ce ai tu cu Botezătorul meu?

Irodiada

Mi-au spus fetele, că se plimbă singur prin grădină.

Irod

Lasă-l să se plimbe. Ce-ţi strică ţie?

Irodiada

Am întrebat numai ca să-l pot ocoli.

Irod

Voiti avêa grije, draga mea, să nu te în-
tâlnească... Dar las' acum pe Botczătorul..
Inc'odată prețul tău, Irodiado.

Irodiada

Privește-mă. Ai în fața ta o femeie, care
nu se mai poate mândri cu trupul ei,
fiindcă tu-l desprețuești, de aceea ea îm-
podobește trupul ce s'a născut din ea. Ai
în fața ta o femeie, al cărei sân s'a ofilit,
pentru-că din ochii ei au curs lacrimi de
sânge. De aceea ea lasă să se deschidă în-
aintea râvnei ochilor vostri bobocii, de pe
care n'a căzut nici odată vălul. Și pentru
această jertfă plină de chinuri ne mai au-
zite, eu nu cer nimic, căci nu mai am ce
dori. Cine poate nădăjdui, acela trebuie să
ceară. Salomia să ceară.

Irod

Salomia. Așa-mi place și mie.

Irodiada

Și tu vei îndeplini?

Irod

Nu știu. Voiu vedea. Vreau să mă las dus
de alții. Căci în cele din urmă, în luptă
cu voi cei tari, aceasta-i ultima putere a
celor slabi. Iată unde m'ai adus... stă-
până... (*Ese*).

SCENA III-a

*Irodiada. Salomia.***Salomia** (*băgându-și o apul pe ușe*).

Mamă, aci trebuie să joc.

Irodiada

Vino încoace. Incetinel. Tremuri, porumbița mea ? Ți-e frică de însăși vrerea ta ?

Salomia

Ia-mi mâna, mamă. Eu nu tremur, căci știu că voința mea ești tu.

Irodiada

Nu eu, ci tu trebuie să voești.

SalomiaPentru-că numai cel ce voește, stăpânește ? (*Fiindcă Irodiada s'a uitat bănuitoare la ea, continuă repede*). Așa am celit eu în lege, mamă, dar n'am priceput ce-i în ea.**Irodiada**

Ascultă-mă, șireato. Aici se va întinde un covor de lână de India, acolo va sta prințul și streinii. Nici să nu ți-s'atingă piciorul de piatră și să nu-ți ridici ochii în sus. Joacă-ți jocul tău smerită și după ce ai sfârșit, atunci gonește-ți rușinea de pe față și ascultă, ascultă bine ce-ți va spune tetrașul. Și dacă el îți va spune : „Ei, acum cere-mi ceva“, atunci —

Salomia

Atunci. ce, mamă ?

Irodiada

Atunci să nu ceri. Uită-te atunci pentru întâia-oareă la el, uită-te lung și surizătoare și — nu cere. Căci poți să pretinzi.

Salomia (*atentă*).

Și ce să-i pretind. mamă? Vre-o podoabă de aur pentru păr? Sau ghetе roșii? Nu, știu eu ce să-i cer, o oglindă.

Irodiada (*mângăind părul Salomiei*).

Se vede cât de colo, că tu n'ai simțit în tine arzând o ură pătimasă — ca iubirea într'o noapte de Mai.

Salomia (*tăinuindu-și simțirea kevinovată*).

Nici-odată, mamă. Cum aș fi putut ști ?

Irodiada

Și nici odată n'a căzut pe capul tău o rușine ca vasele în care arde petrolul.

Salomia (*ca mai sus*).

Nu, mamă, nici odată.

Irodiada

Se nu ceri oglindă, să nu ceri podoabe de păr, să nu ceri ghetе roșii. Ci să ți se aducă pe un taler capul pustnicului ace-luia, pe care-l numeșc Ioan Botezătorul.

Salomia (*scrișnind din dinți, apoi stăpânindu-se cu anevoință*).

Pe un taler de aur?

Irodiada

Ce întrebi tu? Nu m'ai înțeles sau — cine...?

Salomia

Incă ceva. Un lucru mai vreau. Uite nu trebuie să știe și acela, — Botezătorul, cine a făcut cererea?

Irodiada (*isbucnind*).

Bine zici. Trebuie se afle. Inapoi capului tău roșu voi sta eu cu voința ta.

Salomia (*aproape, ca pentru sine*).

Ca o voință a voinței mele.

Irodiada

Vreau să mă 'nalț peste el, precum se ridică sabia gădelui deasupra jertfei sale.
(*Se aud sunete de tuburi*). Vino!

Salomia

Și eu voi crește deasupra lui ca un strugure dulce.

SCENĂ IV-a

*Irod, Vitellius, Marcellus și alți Romani din suita proconsului.
Merocele, Gabalos, Iabad.*

Irod

Fii bine venit la masa mea, preamărite Vitellius, tu care aduci pe tălpile tale pă-

mântul sfânt al Romei în bordeiul meu. Fiți bineveniți și d'voastră care-l urmați după porunca Romei. Ea, mama noastră prea bună tuturor, a poruncit tocmai ceea ce sufletul meu doria mai mult.

Vitellius

Îți mulțumesc, vrednicul meu prinț.

Irod

Poftiți de vă odihniți, mărite. *(Toți se aruncă în paturile de odihnă).*

Gabalos *(în acestea).*

Spune-mi, viteazul meu Marcel, ce zici de urechelnița asta ovreiască ?

Marcellus

Nu nemerește ea drumul la urechile noastre.

Irod

Și dacă te-ai învoi să-ți împodobesc fruntea cu această coroană ca cel mai mare dintre noi și ca domn, atunci voi căuta, destul de îndrăzneț, să mă socotesc eu ca oaspe la tine, nu tu la mine.

Vitellius

La Roma ești tu oaspe, prințul meu, de aceea primesc darul ce mi se cuvine. *(Își așează coroana pe care i-o dă un servitor).*

Gabalos

Aoleu, asta sgîrie.

Irod *(revenindu-și repede)*

Merocle, dragul meu, e rîndul tău.

Merocle *(se scoală și citește de pe un sul).*

Răcit cu zăpada din muntele Emu,
Cu para-i din suflet ascunsă 'n îngheț,
Cu zîmbetu-i tainic ne răsplătește
Vinul Falernei.

Așa luminezi tu 'n lumina tăcută,
Așa din răceală-ți sar flacări spre noi,
Iar noi lăudăm surîsul tău tainic,
Nobil Vitellius.

Pănăce pe....

Vitellius

Spune-mi, iubitul, ce vrea omul ăsta?

Irod

Nu-ți place, prea mărite?

Vitellius

Mi s'a părut c'am auzit numele meu.
Dacă voește vre-o înlesnire și făgăduiește
că va tăcea de aci încolo — să-i fie înde-
plinită cererea lui.

Gabalos

Ce izbîndă, prietenii mei!

Vitellius

Dar știi că ficații ăștia de păun sunt
huni, scumpul meu Irod?

Irod

Cât mai fericit, prea mărite. Nu vrei să

poruncești ca flautistele mele libiene să vie pentru-ca urechea ta...

Vitellius

Urechea mea ascultă, scumpule. Să vie.

SCENA V-a

*Ceialți. Salomia voalată gros, e introdusă de Irodiada.
(Harfele răsună. Murmur de mirare între meseni)*

Vitellius

Astea-s libinele tale ?

Irod *(care s'a sculat).*

Prea mărite, asta-î nevasta mea.

Vitellius *(ridicându-se).*

Doamnă, de vrei să împodobеști cu surisul tău sărbătoarea de azi, fi salutată din partea mea.

Irodiada

Iartă-mă, nobile Vitellius. Obiceiul răsaritului, peste care tu stăpînești glorios, nu îngădue să stau la masă alături de tine. Dar noi știm să slujim chiar și cînd nu suntem așa de vesele. Stăpînul și soțul meu îngrijat peste măsură să-ți fie pe plac, mi-a poruncit să mă împodobesc eu și să împodobesc și pe fetița mea, pentru a eși cu ea în fața ta și — cu toate că tremurăm — să înveselim ochiul tău în chip feciorelnic cu artă neprihănită.

Vitellius

Să trăești, scumpul meu principe cu iubita ta nevastă. Roma nu va fi sgârcită când tu risipești astfel. Ce, n'auzi?

Irod *(fixând pe Salomia).*

Prea mărite, nu te uiți?

Vitellius

Intr'adevăr, el are dreptate. Deschideți bine ochii, voi Romanilor, căci ceeace vine acum, e arta tuturor artelor. Și dacă nu tremuri, fecioară, gândește-te că domnești, fiindcă tremuri.

Marcellus

Trebue să-ți mărturisesc, Gabalos, că nu vă caliciți.

Gabalos

Ah! viteazul meu Marcel, uită-te, te rog. Stă aia fixată pe umeri?

Marcellus

Ce? Cine?

Gabalos

Capul! Capul! Uită-te la Irodiada. Asta mănâncă vre-unuia capul. Dar nu știi cui.

Marcellus

Taci! *(arătând spre Salomia).* Uite!

Salomia *(care s'a desprins încet din brațele Irodiadei, a început a juca, însoțită de exclamările de admirație și exaltare ale mesenilor. Jocul ei se face din ce în ce mai sălbatec, ea-și prinde încet vălul, se acopere apoi cu el, rușinându-se foarte voluptos și-l desprinde apoi din nou, până ce-și desvălește partea de sus a sâ-nului, apoi aproape în leșin cade rugătoare la picioarele lui Irod, care stă în partea dreaptă a mesei).*

Toți (*isbucnesc într'o furtună de aplause și strigăte*).

Irod (*se repede la ea spre a o ridica*).

Irodiada (*care în timpul jocului se retrăsese până în marginea dreaptă a proscenei, spionând toate mișcărilor cu o neliniște întipărită în față, vine în spre Irod spre a-l opri. Amândoi se măsoară cu priviri dușmănoase*).

Irod (*răgușit*)

Salomio!

Salomia

Stăpâne ?

Irod

Ridică-te și vorbește.

Salomia (*ridicându-se încetinel*).

Ce să vorbesc, stăpâne ?

Irod

Sunt sărac, copilă. Din moștenirea rămasă dela tatăl meu, Roma n'a prea lăsat mult fiului aceluia, care spre bătaia lui de joc se numește și el tot Irod. Dar atât cât îi trebuie spre a te mulțumi pe tine, va găsi ori și când. Și-ți jur pe stăpânul și Dumnezeuul meu, înaintea căruia noi în-genunchiăm, desculți în praful din Ierusalim, că ce ceri, ți-e dat.

Salomia

Atunci eu îți cer ceea ce doresc mai mult: să-mi aducă pe o tîpsie capul lui Ioan, al Botezătorului.

Irod

Irodiadă... tu !

Vitellius

Scumpule, al cărui cap îl cere ?

Irod *

Al unui om, mărite proconsul, care-i închis în temnița mea și pe care mai că am început a-l prețui, ca să nu zic că-l iubesc.

Vitellius

O! O! Și nu putem vedea și noi pe acest om pentru al cărui cap joacă fiicile prinților ?

Irod

Aduceți-l. (*Servitorii es*). Fetițo! Mamă-ta te-a scos din minte. Tu nu știi ce ceri, Ia-ți înapoi cuvîntul.

Salomia

Cer și doresc să-mi dai pe o tupsie de aur capul lui Ion, al Botezătorului.

(*Tăcere*)

Irod

Și dacă n'ași vrea să ți-l dau.

Irodiada (*ridicându-se*)

Ai jurat, stăpâne.

Vitellius (*rișând*).

Da, da, iubitul, ai jurat. Toți te-am auzit — Ah! Ce Sylvan aduceți acolo ?

SCENA VI-a

Ceialți. Ioan (condus de doi străjeri armați)

Irod

Am trimis să te cheme, Botezătorule. Mă doare inima de tine. Pregătește-te. Amurgul zilelor tale a sosit, prietene.

Ioan

Sunt gata, stăpâne.

Irod

Înțelege-mă bine. Cu adevărat îmi pare rău. Dar tu trebuie să mori cu moarte. Acum. Pe loc.

Ioan (după-oe s'a întors uitându-se spre ușe)

Stăpâne, îngăduie-mi puțin răgaz.

Vitellius

Nu prea e gata viteazul tău. Va geme pentru o nimica toată.

Irod

Botezătorule, la ce-ți trebuie răgazul ăsta ?

Ioan

Am trimis soli și-i aștept să se întarcă.

Irod

La cine ai trimis soli?... Tu taci... Da, cum ți-am spus, îmi pare neagrăit de rău... Ar fi putut eși ceva din tine... Dar... (*Dă din umeri*).

Ioan (*întinzînd brațul turburat*).

Te rog, stăpâne.

Vitellius

Ce ți-am spus eu? Să trăiască caută or
și cine, să moară numai Romanul știe.

Irod

Pe fetița asta trebuie s'o rogi, Botezăto-
rule. Află că în inima ei stă seriaul de
întîmplări pe care-o numești : viață.

Salomia

Învățătorule, vezi ce puternică sunt. Ei,
roagă-mă, roagă-mă.

Irodiada (*înapoia ei încet*)

Dar, dacă te roagă, să-ți bați joc de el.

Salomia

Să vedem. Cine știe ce vrea sufletul meu.
Ei, de ce nu mă rogi?

Ioan

Fetițo — eu — —

Salomia

Uite ici piatra și piatra cere genunchii tăi.
(*Pausă*)

SCENA VII a

Ceitalți. Temnișerul.

Irod

Ce te vâri tu aici?

Temnișterul

Iartă-mă, stăpâne. De n'aș fi știut că acela pe care-l ocrotești —

Irod

Ei, ce-i cu el ?

Temnișterul

Doi din prietenii, cari erau ieri cu el... ia-i văzut tu înaintea porții... s'au întors și fiind-că au aflat că i-se ridică viața... servitorii tăi mi-au spus și eu am pregătit toate cele de trebuință... au tăbărât ca luați din iele pe mine, cerîndu-mi să-i conduc ori unde ar fi el.

Irod

Ce zici, mărite proconsul ?

Vitellius

Scumpul meu, asta-i cea mai frumoasă reprezentație ce am avut vre-odată la masă. Să vie ! Să vie !

Irod *(face semn)*

Temnișterul *(merge până după perdeaua ușii și face semn).*

SCENA VIII-a

Cei de mai nainte. Manase, Amaria. (Vor să alerge în spre Ioan, dar, cuprinși de spaimă se opresc).

Ioan

Ce aveți să-mi spuneți ?

Manase

Invățătorule —

Irod

Mai tare, mai tare, iubiții mei! De nu voiți să ne împărtășim și noi, voiu da poruncă să vă târască de aici, pe fie-care prin ușa lui.

Manase

Invățătorule, ne dai voe?

Ioan

Vorbiți, căci mi se pare, suntem singuri.

Manase

Am pășit zdravăn, stăpâne, pe drumul de către Bethsaida și în zori de zi venind el, l-am găsit.

Ioan

L-ați găsit pe el?

Manase

Și mult norod era strâns împrejurul lui, zăcând printre grădinile de maslini și preamăreau pe Domnul pentru minunile ce în fiecare ceas se întâmplau cu dânsul. Și iată, în fie-care ochiu era o strălucire și în fie-care gură era un dulce glas.

Ioan

Iar dânsul? Cum era fața lui? Și cum a lui purtare?

Manase

Stăpâne, nu știu.

Ioan

Cum, nu l-ați văzut?

Amaria

Învățătorule, întrebai vre-odată : Cum e fața soarelui și cum a luminei purtare?... Văzând noi surâsul lui, am îngenunchiat înaintea lui și sufletul nostru s'a lărgit și liniște s'a sălăsluit într'ânsul.

Ioan

Și după ce l'ați întrebat și el începând să vă vorbească, cum era glasul gurei sale? Spuneți-mi: iată-mă aici aștept mânia lui.

Amaria

Ascultă, Rabi. Ca un frate ne-a vorbit.

Manase

Dulce a fost graiul lui — ca și al vântului ce dinspre mare suflă cătră seară.

Amaria

Și astfel ne grăi: Duceți-vă acolo și spuneți lui Ioan câte ați văzut și ați auzit. Orbii și capătă lumina ochilor, șchiopii umblă, morții înviază și celor săraci li se vestește evangheliul.

Ioan

Celor săraci — așa spunea?

Manase

Și fiind-că se gătea, să intre în acest oraș, dimpreună cu poporul strâns împrejurul lui, am venit și noi cu dânsul până la poartă — și-am alergat înainte după cuvântul tău.

Ioan

Și n'a mai zis nimic către voi? Aduceți-vă bine aminte!

Amaria

Da, a mai zis ceva. Fericit, zicea el, cel ce nu se supără pe mine. Dar vorba asta nu am înțeles-o.

Ioan

Eu însă bine o'nțeleg. Eu, către care el a zis-o. Eu m'am necăjit pe dânsul, căci nu l-am cunoscut. Și supărarea mea a umplut lumea, căci nu l-am cunoscut. Chiar voi îmi sunteți mărturii, că n'am zis nici odată, că eu aș fi Christos, ci că i-ași fi premergătorul lui. Însă omul nu-și poate lua nimic, dacă nu i se dă din cer. Iar mie nu mi s'a dat nimic. Cheile morții — nu le-am ținut eu; cântarul greșelilor — nu mi s'a încredințat mie. Căci cuvântul *vină* nu poate fi rostit de cât de gura ce-luia ce iubește. Eu însă voiam să vă nutresc cu bețe de fer. De aceea împărăția mea s'a prăbușit cu rușine și glasul meu s'a pecelluit. Aud împrejurul meu un vâjiiit cumplit și lumina cerească mă învelește... Un tron s'a coborât din cer pe pilastri de foc. În el, în hainele-i albe, stă domnitorul păcii. „Iubire“ e spada lui și parola lui „iertare“... Vedeți, a lui e mireasa, acesta e mire! Iar prietenul mirelui

stă și-l privește și se bucură de vocea aceluia ce vine. Aceeași e bucuria mea — și ea s'a împlinit acum. (*El ridică brațele și ochii spre cer. Manase și Amaria cad la picioarele lui*).

Vitellius

Scumpul meu, îmi pare că am privit dejuns la acest nebun —

Irod (*cu emoție și batjocură*)

Ioane, crede-mă, mi-e milă de tine. Și dacă va veni acela despre care visezi, îl voi saluta, precum astăzi te salut pe tine. Hahaha .. Duceți-l la locul de osândă.

Salomia

Ei, roagă-te de mine. (*Fiind-că Ioan privește zâmbind peste dânsa*). Mamă, nu vrea să se roage?
(*Pe Ioan îl duc la oparte. Manase și Amaria îi urmează*)

SCENA IX-a

Vitellius și suita sa. Irod. Irodiada. Merocls, Gabalos. Iabad

Vitellius

Scumpul meu, a fost cam mișcător prânzul tău. (*Fiindcă Irod privia cu ochii rigizi la ușa prin care a dispărut Ioan*). Dar văd că nu m'aude, chiar de vorbesc.

Irod

Mărite, mă iartă.

Salomia (*Cuprinsă de o timidă curiozitate a trecut scena de-a curmezișul și s'a furișat la ușa din stânga, desfăcând perdeaua. După o scurtă și râvnitoare privire șipă ascuțit și cade, ametind, în brațele Irodiadei. Afară după perdeaua din mijloc, se produce mai întâi lin, apoi crescând din ce în ce un șgomof de mai multe voci*).

Vitelius

Roagă pe doamne să șeadă. Și-apoi ai și un popor cam rău crescut. El face sgomot pe strade, pe când noi prânzim.

Irod

Șoptesc din pricina Botezătorului? Gabalos, ia vezi și poruncește-le să tacă.

Gabalos

Prea bine, Domnul meu. (*Ese*).

Salomia (*arătând spre ușa a cărei perdea stă desfăcută*).

Mamă, privește ce aduc de-acolo. Privește. (*Fuge repede din casă*).

Irod (*scoborând scara*)

Ce caută acolo?

Irodiada

Doamne, tu ești în voie rea. Te sfătuesc: întoarce-te.

Irod

Ce face ea?

Irodiada

Ea joacă. Tipsia cu capul Botezătorului o ține în mână și joacă.

labad

Priviți, ea joacă!

Irod

Astfel sângele tău l-ai spurcat și astfel ne vei perde și pe noi.

Irodiada (*dă din umeri și zâmbește*).

Merocle

Și capul se prevale pe jos.

Marcellus

Ce groază!

Irodiada (*se întoarce cu Salomia în brațe*).

Salomia

Mamă, unde-i tipsia? Unde e capul?

Irodiada

Inchină-te. Și dă-le mulțumită.

Salomia (*cătră Irod*).

Doamne, sunt floricecă din Saron, și trandafir din vale. Cine vrea să-mi mulțumească, poftescă și mă culeagă... Priviți capul.

Irod

Dați-mi afară pe femei.

Irodiada (*se închină și pleacă prin dreapta, simbind și ducând cu sine pe Salomia cea aproape amețită*).

SCENA X-a

Ceitalți fără Irodiada și fără Salomia. Gabalos a intrat prin stânga.

Irod

Ei, cum stăm?

Gabalos

Stăpâne, poporul nu e de înfrânat. De bărbați și femei în haine de sărbătoare

sunt pline ulițele și coperișele caselor.
Stâlpare poartă în mâni și cântă și chiue.

Irod

Ce cântă ?

Gabalos

Doamne, tu știi că eu nu sunt nătărău,
dar abia îndrăznesc să ți-o spun.

Irod

Vorbește.

Gabalos

Osana aceluia ce vine, osana regelui Iu-
deilor, astfel cântă ei.

Irod (*scrâșnind*)

Lui Ioan i-am tăiat capul. Acesta cine-o fi ?

Gabalos

Doamne, de vrei să-l vezi — se zice că
trece pe aci.

Irod

Eu *voiu* să-l văd. Și *voiu* să-l salut, pre-
cum am promis. Hahaha ! Deschide-ți.

SCENA XI-a

(Perdelele se desfac. Coperișurile caselor sunt înșesate de femei, cari salută ridicând stâlparile ce le țin în mâni. Alți trecători prin ulițele îndepărtate ridică stâlparele. Sgomotul crește puternic și se preface într'un cântec armonic).

Vitellius (*care a continuat cu mâncarea se întoarce mânios*).

Cu este iarăși pe acolo ?

Irod (*pune mâna pe o garafă și se urcă pe partea superioară a scării*).

Te salut o — rege — al... (*privește, rămâne surprins --garafa îi cade din mâni-- se întoarce și-și ascunde fața în mantie*).

Ceilalți (*privesc de-asemenea la vale, cu o tăcută stupefacție Din stradă răsună furtunos „Osana“!*)

(Perdeaua)

Biblioteca pentru toți

Volume reunite și legate elegant în pânză

cari pot figura în ori-ce bibliotecă

Cererile se fac la Librăria ALCALAY, București Calea Victoriei 37.

Adamescu, Modele de discursuri celebre Române și străine	2 —
Adam Eufr. Ion, Teatrul școlar pentru băieți și fete	1.25
Alexandri V., Poezii complete Vol. I . . .	2.50
„ „ Idem Volumul II . . .	2.50
„ „ Idem Volumul III . . .	2.50
„ „ Idem câte 3 Volume legate împreună	6.—
„ Despot Vodă, legenda istorică . . .	1.25
„ Ovidiu : dramă de versuri . . .	1.25
„ Fântâna Blanduziei	1.—
„ — Câte 3 volume legate împreună Teatru: Cinel Cinel, Kera Nastasia, Barbu Lăutarul, Cetatea Neamțului, Piatra din casă, Florin și Florica . .	1.25
„ Poezii populare Românilor75

<i>Alexandrescu Gr. M.</i> , Poezii, epistole, satire, epigrame	2.—
<i>Amicis Edmondo de Cuore</i> . (Inimă de copil) cu numeroase ilustrațiuni	2.—
<i>Anestin Victor</i> , Cucerirea Aerului, Baloane. Aeroplan. Bleriot și Aeroplanul seu, aventuri aeriene cu peste 60 de figuri explicative	1.25
<i>Andersen</i> , Povești alese	1.25
<i>Atlas</i> , mic de Zoologie, Omul și organele sale, Mamiferele, Tabele în culori naturale	3.—
<i>Buna Cuvîință</i> , sau cum trebuie să se poarte omul în toate ocaziile vieții	1.75
<i>B. de St. Pierre</i> . Paul și Virginia	1.25
<i>Bolintineanu</i> . Elena. Roman Original	1.75
" Manoil	1.25
" — ambele romane legate împreună	2.50
<i>Buzoianu</i> , Cugetări asupra popoarelor vechi (Africa)	1.75
<i>Caragiale</i> , Schițe ușoare și Notițe și Fragmente	1.75
<i>Candrea și Densușianu</i> , Din Cronicari	1.25
" " Din Popor	1.25
<i>Carmen Sylva</i> , Nuvele și Povești.	2.—
" " De prin veacuri	1.25
" " Poveștile Peleşului	1.25
<i>Calligari</i> , Dicționar englez-român	4.25
<i>Creangă I.</i> Opere complete	3.—
<i>Colomb D-na.</i> Istorioare	1.—
<i>Deparașeanu</i> , Doruri și Amoruri, Mih. Zamfirescu, Căntece și plângeri, legate împreună	2.—
<i>Dumas A.</i> Dama cu camelii (Roman)	1.75
<i>Daniel de Foë</i> , Robinson Crusoe, cu figuri.	1.—
<i>Dostoiewsky</i> , Precocii	1.25

CATALOGUL BIBLIOTECEI PENTRU TOȚI

<i>Eminescu M.</i> , Poezii, ediție definitivă	1.25
" Povești și Nuvele	1.25
<i>Filimon</i> , Ciocoi Vechi și Noi	2.50
<i>Flammarion</i> , Ce e Cerul? Astronomia populară	1.75
<i>Ghika Ion</i> , Scrisori către V. Alexandri 4 volume legate împreună	3.50
<i>Goethe</i> . Faust tragedie, în 5 acte cu ilustrațiuni	1.25
<i>Goga Octavian</i> , Poezii Premiate de Academia română	1.25
<i>Goldsmith Olivier</i> . Vicarul din Wakefield	1.25
<i>Grimm Frații</i> . Povești, cu numeroase ilustrațiuni,	1.75
<i>Ganne</i> , Nuvele, Volumul I.	1.25
" Idem, Volumul II.	1.25
" Idem, Volumul III.	1.25
" — Câte 3 Volume legate împreună	3.—
<i>Goethe</i> , Werther.	1.—
<i>Hașdeu B. P.</i> , Răsvan și Vidra, poem dramatic	1.25
<i>Hașdeu B. P.</i> , Sic Cogito. Ce e viața? Ce e moartea? Ce e omul?	2.—
<i>Istrati Dr.</i> , București-Cairo, note de călătorie	1.25
<i>Ilioasa</i> , Lucrul manual	1.25
<i>Jules Verne</i> , Cinci săptămâni în Balon. Călătorie de descoperiri în Africa	2.50
<i>Kogălniceanu Mih.</i> Opere alese, Acte, Scrieri, Discursuri 438, 403, 394, 415—416	2.50
<i>Kremnitz Mitte</i> , Regele Carol al României.	1.25
<i>Lamartine</i> , Graziella, legat	1.25
<i>Lermontow</i> , Un erou al timpului	1.25
<i>Haralamb G. Lecca</i> , Teatruri, Casta Diva. Suprema forța. Jucăt. cărți.	3.—
<i>Mahaffy</i> , Antichitatea greacă, <i>Wilkins</i> , Antichitatea Romană, legate împreună	1.25

CATALOGUL BIBLIOTECEI PENTRU TOȚI

<i>Maupassant Guy</i> , O viață. Traducere de Haralamb G. Lecca, cu numeroase ilustrațiuni	2
<i>Molière</i> , Teatruri, Bolnavul închipuit, Doctorul fără voie. Avarul Comedii	1
<i>Mark Twain</i> , Un rămășag între miliardari	1.—
<i>Meyer Förster</i> , Vechiul Heidelberg	2.50
<i>Negruzzi Const.</i> Poezii. Pro ză. Scrisori.	2.50
<i>Odobescu Al.</i> , Opere alese 406, 473, 474, 417, 418	2.50
„ Basmă Jupân Rănică Vulpoiul. etc.	1.—
<i>Onciu Dim</i> , Din Istoria României	1.25
<i>Pann Anton</i> , Nastratin Hogea și poveștile lui Moș Albu.	1.75
„ „ Povestea Vorbii 16, 25, 39,	1.75
„ „ Idem operele complete legate la un loc	3.—
<i>Pécaut și Beaudé</i> . Convorbiri despre arta.	1.25
<i>Prevost</i> , Abatele. Monon Lescaut, Roman	1.751
<i>Roseti Radu</i> , Proza și Versuri	1.50
„ „ Din Egipt. Note de călătorie	1.75
<i>Sadoveanu</i> , Povestiri de sărbători	1.25
<i>Schopenhauer</i> , Vieața, Amorul și Moartea.	1.25
<i>Shakespeare</i> , Hamlet Teatru	1.25
„ Othelo, Teatru	1.25
„ Romeo și Julieta	1.—
<i>Sienkiewicz</i> , Quo Vadis. Roman istoric	2.—
<i>Schiller</i> , Wilhelm Tell, Teatru	1.25
„ Don Carlos, Teatru.	1.25
„ Hoții, Teatru	1.25
„ Câte 3 volume legate împreună.	3.—
<i>Sienkiewicz</i> , Pentru pâine	1.—
<i>Spencer</i> , Progres, Legea și cauza	1.25
<i>Stăncescu Dim.</i> , La gura sobei	1.—
„ Povești de Crăciun	1.—
„ Iver în țara Piticilor	1.—
„ Iver în țara Urișilor	—